

Analýza hospodaření města Otrokovice a jeho účetní specifika

Adriana Čechová

Bakalářská práce
2017

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Fakulta managementu a ekonomiky

Ústav financí a účetnictví

akademický rok: 2016/2017

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Adriana Čechová**
Osobní číslo: **M13459**
Studijní program: **B6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **Účetnictví a daně**
Forma studia: **kombinovaná**

Téma práce: **Analýza hospodaření města Otrokovice a jeho účetní specifika**

Zásady pro vypracování:

Úvod

Definujte cíle práce a použité metody zpracování práce.

I. Teoretická část

- Vypracujte literární rešerši zaměřenou na problematiku obcí a hospodaření obcí v České republice.
- Charakterizujte obec, obecní rozpočet a rozpočtový proces, příjmy a výdaje obcí a způsoby účtování.

II. Praktická část

- Analyzujte hospodaření a způsoby účtování vybrané obce a zhodnoťte jeho současnou situaci.
- Na základě provedené analýzy navrhněte způsoby zlepšení hospodaření.

Závěr

Rozsah bakalářské práce: **cca 40 stran**
Rozsah příloh:
Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

OECD. OECD Economic Surveys: Czech Republic 2016. Paris: OECD, 2016, 132 s. ISBN 9789264257238.

PEKOVÁ, Jitka, PILNÝ, Jaroslav a JETMAR, Marek. Veřejná správa a finance veřejného sektoru. 3., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: ASPI, 2008, 712 s. ISBN 978-80-7357-351-5.

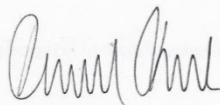
PROVAZNÍKOVÁ, Romana. Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe. 3.

aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Grada, 2015, 280 s. ISBN 978-80-247-5608-0.

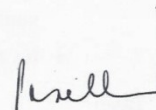
SEDMIHRADSKÁ, Lucie. Rozpočtový proces obcí. Vydání první. Praha: Wolters Kluwer, 2015, 179 s. ISBN 978-80-7478-967-0.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Jaroslav Dokoupil**
EXT.
Datum zadání bakalářské práce: **15. prosince 2016**
Termín odevzdání bakalářské práce: **15. května 2017**

Ve Zlíně dne 15. prosince 2016

doc. Ing. David Tuček, Ph.D.
děkan

prof. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
ředitelka ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ/DIPLOMOVÉ PRÁCE

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním diplomové/bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že diplomová/bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk diplomové/bakalářské práce bude uložen na elektronickém nosiči v příruční knihovně Fakulty managementu a ekonomiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji diplomovou/bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – diplomovou/bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen připouští-li tak licenční smlouva uzavřená mezi mnou a Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně s tím, že vyrovnání případného přiměřeného příspěvku na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše) bude rovněž předmětem této licenční smlouvy;
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování diplomové/bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové/bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem diplomové/bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

1. že jsem na diplomové/bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
2. že odevzdaná verze diplomové/bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně 26.03.2017

Jméno a příjmení: ADRIANA ČECHOVÁ

.....
podpis diplomanta

ABSTRAKT

Bakalářská práce se zabývá analýzou hospodaření města Otrokovice v letech 2012-2015. V teoretické části je charakterizována obec a obecní rozpočet a je zde zahrnuto také účtování některých příjmů a výdajů. Vlastní práce obsahuje analýzu příjmů a výdajů rozpočtu města v jednotlivých letech a finanční analýzu dalších účetních ukazatelů. Na základě zjištěných informací je zhodnoceno hospodaření obce.

Klíčová slova: Rozpočet, příjmy, výdaje, finanční analýza, obec, hospodaření obce.

ABSTRACT

Bachelor thesis deals with the analysis of economy of city Otrokovice in years 2012-2015. The municipality and municipal budget are characterized in the theoretical part. This part includes accounting of some revenues and expenses. Own work includes analysis of revenues and expenses of the municipal budget in years and financial analysis of other financial statements. The economy of the city is evaluated on the basis of the obtained information.

Key words: Budget, revenues, expenses, financial analysis, municipality, economy of the municipality.

PODĚKOVÁNÍ

Tímto bych chtěla poděkovat vedoucímu mé bakalářské práce Ing. Jaroslavu Dokoupilovi, za odborné vedení, poskytnuté rady a materiály k této práci. V neposlední řadě děkuji své rodině a manželovi, kteří mi vytvořili dobré podmínky a prostředí pro tvorbu této práce.

OBSAH

ÚVOD	9
CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE	10
I TEORETICKÁ ČÁST	11
1 OBEC	12
1.1 VYMEZENÍ OBCÍ	12
1.1.1 Rozdíly mezi obcí a podnikem.....	13
1.2 PŮSOBNOST OBCÍ.....	14
1.3 ORGÁNY OBCÍ	16
1.3.1 Zastupitelstvo	16
1.3.2 Rada obce	16
1.3.3 Obecní úřad	16
1.3.4 Výbory.....	17
1.3.5 Komise	17
2 ROZPOČET OBCE	18
2.1 ROZPOČTOVÁ SKLADBA	19
2.2 ROZPOČTOVÝ PROCES	19
2.3 ZÁVĚREČNÝ ÚČET	20
2.4 ROZPOČET OBCE.....	21
2.4.1 Příjmy.....	22
2.4.2 Výdaje	25
2.4.3 Financování	27
3 FINANČNÍ ANALÝZA	28
3.1 ANALÝZA ABSOLUTNÍCH UKAZATELŮ	28
3.2 POMĚROVÁ ANALÝZA.....	29
3.3 DALŠÍ UKAZATELE	30
4 ÚČETNÍ SPECIFIKA	31
4.1 PŘÍJMY	31
4.1.1 Běžné příjmy	31
4.1.2 Kapitálové příjmy.....	31
4.2 VÝDAJE	31
4.2.1 Běžné výdaje	31
4.2.2 Kapitálové výdaje.....	32
4.3 TRANSFERY	32
5 MAJETEK OBCÍ	34
II PRAKTICKÁ ČÁST	35
6 CHARAKTERISTIKA MĚSTA	36
6.1 HISTORIE VZNIKU	36
6.2 ORGANIZAČNÍ STRUKTURA	37
7 ANALÝZA ROZPOČTU	38
7.1 CHARAKTERISTIKA ROZPOČTU MĚSTA.....	38
7.1.1 Příjmová strana.....	40

7.1.2	Výdajová strana rozpočtu.....	44
7.1.3	Financování	49
7.2	VYBRANÉ UKAZATELE HOSPODAŘENÍ	49
7.2.1	Zadluženost	50
7.2.2	Likvidita	51
7.2.3	Podíl pohledávek a závazků na rozpočtu	52
7.2.4	Podíl zastaveného majetku na celkovém majetku.....	52
7.2.5	Další ukazatele	52
8	MAJETEK MĚSTA.....	55
8.1	OCEŇOVÁNÍ A VYKAZOVÁNÍ	56
8.2	ANALÝZA AKTIV	56
	ZÁVĚR	58
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	60
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	62
	SEZNAM GRAFŮ A OBRÁZKŮ	63
	SEZNAM TABULEK.....	64

ÚVOD

Již od dávných dob si lidé vytyčovali svá teritoria. Jak šel čas, vznikaly osady, vesnice, později města. Pro ochranu a pocit bezpečí, stavěli lidé kolem těchto území pevnosti. Každé území mělo svou autoritu, ať již krále nebo feudála, který činil rozhodnutí a stanovoval pravidla. Lidé uzavírali dohody a určovali si hranice. Pevnosti se staly minulostí a vznikly obce takové, jak je známe dnes. Tyto jsou součástí státu, který je definován jako územní mocenská jednotka vymezená státní mocí, lidem a územím.

V České republice je území rozděleno do 14 krajů, které se dále člení do okresů. Součástí těchto jsou pak obce. Obce jako samosprávné jednotky vznikly v roce 1850 v rámci reformy, po zrušení panství a vrchnostenského řízení. Obec se tak stala nejnižším územním samosprávným celkem. Je právnickou osobou a je definována jako veřejnoprávní korporace, která je základní jednotkou veřejné správy. V rámci samosprávy vykonávají řadu činností, rozhodují o svých záležitostech, získávají finanční prostředky (ať už z daní, místních poplatků nebo dotací) a vykonávají také státní správu v rámci přenesené působnosti.

Cílem obcí je také zkvalitnění veřejných služeb a přiblížení výkonu veřejné správy jejím občanům. V současnosti jsou mnohem lépe rozpoznatelné potřeby obyvatel obce a veřejné prostředky tak mohou být efektivně vynaloženy. Ve většině případů příjmy obcí nestačí, proto provozují i hospodářskou činnost, za účelem tvorby zisku. Zdrojem příjmů může být také pronájem či prodej majetku nebo získané dotace. V případě, že stále chybí finanční prostředky pro uskutečnění projektů obce, může obec využít úvěr či emisi komunálních obligací. Důležité je efektivní využití prostředků a dosažení co nejefektivnějšího hospodaření.

Obce hospodaří s obecním rozpočtem, který schvaluje zastupitelstvo obce vždy pro následující rok. Aby se předešlo chybám z předchozích let, měla by být před schválením nového rozpočtu provedena finanční analýza rozpočtu obce, která zobrazí nedostatky v dosavadním hospodaření.

Právě hospodařením obce se budu zabývat ve své bakalářské práci, konkrétně hospodařením města Otrokovice. Provedu analýzu příjmové a výdajové strany rozpočtu a pomocí vybraných ukazatelů nastíním hospodářskou situaci města v letech 2012-2015. Práce bude doplněna o vybraná účetní specifika a metody oceňování a vykazování.

CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE

Bakalářská práce se zabývá hospodařením města Otrokovice a účetními specifiky a je rozdělena na dvě části - teoretickou a praktickou.

Cílem práce je analyzovat hospodaření města a zhodnotit jeho vývoj v letech 2012-2015.

Během zpracování bakalářské práce budou použity různé metody.

Teoretická část práce bude zpracována formou literární rešerše. Budou prostudovány literární zdroje související s danou problematikou a využita metoda kompilace, která shrnuje dostupná fakta získaná z různých zdrojů a následně je interpretuje v systematickém celku. Teoretická část se skládá ze čtyř kapitol. V první bude charakterizován pojem obec, její druhy, orgány a působnost. Následující kapitola se bude zabývat rozpočtem obce, jeho strukturou a celkově rozpočtovým procesem obcí. Třetí kapitola je věnována teorii finanční analýzy, kde budou představeny některé poměrové ukazatele a vertikální a horizontální analýza. Poslední kapitola se bude zabývat některými účetními specifiky v oblasti účtování příjmů a výdajů obcí.

V praktické části bude použita stručná finanční analýza města Otrokovice a výsledky budou porovnány s poznatky z teoretické části práce. Analýza bude prováděna pro roky 2012-2015. V první části bude představeno město. Dále bude popsána struktura rozpočtu z hlediska příjmů, výdajů a financování, které budou v následující kapitole analyzovány a zhodnoceny. V neposlední řadě bude také popsán majetek města a jeho vykazování a oceňování.

V závěru práce bude vyhodnoceno hospodaření města a případně doporučena nějaká opatření pro následující roky.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 OBEC

Pro správné provedení analýzy hospodaření je důležité si nejprve vymezit definici a podstatu pojmu obec. Obec je základním článkem územní samosprávy a základní územní jednotkou státu. Díky neustálé decentralizaci odpovědnosti a kompetencí za zabezpečování veřejných statků ze státu na územní samosprávu, je postavení obce stále významnější. V mezích zákona je obec nositelem veřejné moci.

Dle zákona o obcích č. 128/2000 Sb. je definována takto: „Obec je veřejnoprávní korporací, má vlastní majetek. Obec vystupuje v právních vztazích svým jménem a nese odpovědnost z těchto vztahů vyplývající. Obec pečuje o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů; při plnění svých úkolů chrání též veřejný zájem.“ (Česko, 2000) Může zakládat obecní podniky, vkládat svůj majetek do společných podniků nebo zřizovat neziskové organizace.

1.1 Vymezení obcí

Obec je vymezena třemi základními znaky, a to jsou:

- a) Území;
- b) občané – s trvalým nebo přechodným pobytem, občané s čestným občanstvím obce, právnické osoby a podnikatelé se sídlem nebo provozovnou na území obce a další FO a PO (např. vlastníci nemovitostí na daném území);
- c) samospráva veřejných záležitostí v hranicích obce.

Zákon o obcích stanovuje čtyři základní druhy obcí a Hlavní město Praha členěné na městské části.

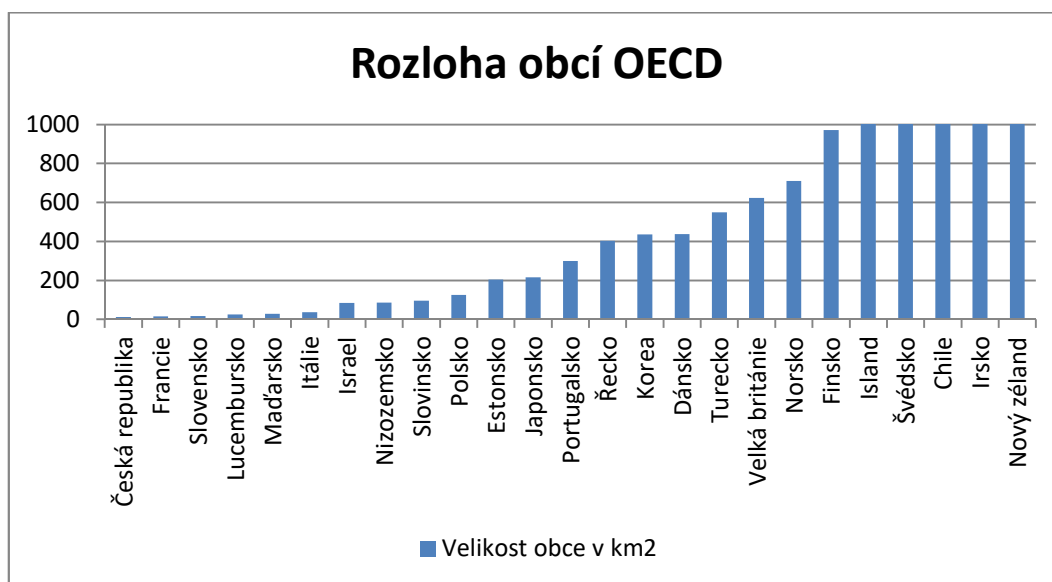
Jsou to:

- Obce, které nejsou městy;
- města, která získala status města;
- městysy;
- statutární města;
- hlavní město Praha.

Co se území týče, patří obce v České republice mezi nejmenší v rámci OECD. Problémem malých obcí je zmírnění spolupráce mezi obcemi. Skoro 90% obcí je zapojeno do nějaké formy meziobecní spolupráce a orgány, jako Svaz měst a obcí se snaží podporovat

spolupráci. K dosažení větší koncentrace poskytovaných služeb jsou lepší fúze, které jsou používány v mnoha zemích OECD, ale jsou politicky složitější. Měly by však být více podporovány a použity silnější finanční i nefinanční podněty a výkonnostní ukazatele jako účinnost provozu, aby vytvářely lokální podporu. Měly by být stanoveny také jiné způsoby, jak dosáhnout výhod konsolidace služeb prostřednictvím společného poskytování, aby se tak dosáhlo minimální velikosti poskytovaných služeb v konkrétních oblastech, jako zdravotnictví, vzdělání a sociální služby. Například v Itálii a Maďarsku jsou meziobecní spolupráce vyžadovány. V následující tabulce je přehled průměrné velikosti obcí v zemích OECD. Ty největší přesahují 1000km², největší má rozlohu téměř 4000km². (OECD, ©2016, s. 45)

Tabulka 1 – Rozloha obcí OECD

Zdroj: OECD, 2016; vlastní úprava

1.1.1 Rozdíly mezi obcí a podnikem

I přesto, že se v současnosti díky používání některých manažerských praktik soukromého sektoru v sektoru veřejném vytrácí rozdíly mezi těmito sektory, zůstává stále mezi těmito veřejnoprávními a soukromoprávními sektory mnoho odlišností. Některé z nich ilustruje následující tabulka:

Tabulka 2 – Rozdíly mezi obcí a podnikem

	OBEČ	PODNIK
Typ	Veřejnoprávní subjekt	Soukromoprávní subjekt
Cíle	Cílem obce je dobré hospodaření s obecními prostředky a sledování veřejného zájmu. Důležitá je produkce užitku, ne pouhé dosažení zisku.	Cílem podniku je primárně dosahování zisku. Sleduje soukromé zájmy a respektuje ekonomické principy. Dalším cílem je dlouhodobá udržitelnost na trhu.
Právní úprava	Činnost veřejné správy je vázána právními předpisy a normami, tudíž má stanoveny hranice pro rozhodování.	Podniky nejsou tak přísně vázány právními předpisy. Mají prostor pro kreativitu a vlastní iniciativu.
Rozhodování	Obce jsou omezeny svou působností. Rozhodují buď v samostatné, nebo přenesené působnosti.	Podnik je omezen pouze, co se týče konkurence a systému tržních cen. Rozhoduje se v zájmu dosažení co nejvyššího zisku a udržení se na trhu.
Orgány	Zastupitelstvo, rada obce, obecní úřad, výbory a komise	Pokud je podnik jednotlivce, pak podnikatel sám. U obchodních korporací je to pak nejvyšší orgán, statutární orgán a kontrolní.

Zdroj: Vlastní zpracování

1.2 Působnost obcí

Působnost obcí je dána funkcí, kterou vykonávají. Jestliže obec vykonává vlastní samosprávné funkci, činí tak v tzv. samostatné působnosti, což znamená samostatné rozhodování. Má právo se samostatně rozhodovat ve věcech územní samosprávy.

Existuje také plnění funkcí v tzv. přenesené působnosti. Přenesená působnost znamená, že obec na svém území vykonává státní správu, která byla jejím orgánům svěřena státem. (Žehrová a Pfeiferová, 2006, s. 15). Výkon státní správy v rozsahu vymezeném v zákoně o obcích.

Samostatná působnost zahrnuje např.:

- Hospodaření obce;
- rozpočet a závěrečný účet a peněžní fondy obce;
- obecní policii a ukládání pokut za správní delikty;

- právnické osoby obce a organizační složky obce, i účasti v právnických osobách;
- vydávání obecně závazných vyhlášek;
- místní referendum;
- organizaci, řízení, personální a materiální zabezpečení obecního úřadu.

Přenesená působnost zahrnuje:

- Vydávání nařízení obce;
- rozhodování o místních a účelových komunikacích;
- výkon orgánu ochrany přírody a ovzduší;
- výkon povodňového orgánu;
- vodoprávní úřad a správu drobných toků;
- projednávání přestupků.

Rozlišujeme obce s pověřeným obecním úřadem a obce s rozšířenou působností.

Obce s rozšířenou působností mají v přenesené působnosti tyto kompetence:

- evidenci obyvatel a vedení registru obyvatel;
- vydávání pasů a občanských a řidičských průkazů;
- živnostenský úřad;
- dávky a sociální služby;
- péči o nepřízpůsobivé občany;
- dopravu a silniční hospodářství (silnice II. a III. Třídy),
- a další.

Obce s pověřeným obecním úřadem jsou v přenesené působnosti oprávněny:

- Rozhodovat v 1. stupni ve správním řízení o právech, právem chráněných zájmech a povinnostech osob, pokud zvláštní zákon nestanoví jinou příslušnost;
- rozhodovat o poskytování peněžité či věcné dávky nebo půjčky;
- zajišťovat volby do Parlamentu, zastupitelstev krajů a obcí a do Evropského parlamentu.

Tyto obce jsou vodoprávním úřadem, orgánem ochrany přírody a orgánem ochrany zemědělského půdního fondu. (Provazníková, 2015, s. 31)

1.3 Orgány obcí

1.3.1 Zastupitelstvo

Zastupitelstvo je kolektivní orgán, který samostatně spravuje obec. Je hlavním orgánem, který může rozhodovat ve všech samosprávních záležitostech. Zastupitelstvo volí ze svých členů starostu, jež je v čele obecního úřadu a zastupuje obec a místostarostu, který ho zastupuje. Jednání zastupitelstva jsou veřejná.

Zastupitelstvo v samostatné působnosti schvaluje např.:

- Program rozvoje obce;
- rozpočet a závěrečný účet obce za uplynulé období;
- rozpočtová opatření;
- výši osobních a věcných nákladů úřadu;
- úvěry nebo půjčky a podobné závazky;
- obecně závazné vyhlášky. (Peková, Pilný a Jetmar, 2012, s. 139)

1.3.2 Rada obce

Jedná se o výkonný orgán, tvořený starostou a členy, jež jsou voleni z řad zastupitelů. Podléhá zastupitelstvu obce a vykonává státní správu v přenesené působnosti. Jednání rady jsou neveřejná.

Mezi pravomoc obce patří např.:

- Příprava materiálů pro jednání zastupitelstva;
- zabezpečení plnění usnesení zastupitelstva;
- zabezpečení hospodaření obce (rozpočtová opatření dle usnesení zastupitelstva);
- ukládání pokut (v samostatné působnosti);
- vydávání nařízení obce (přenesená působnost);
- zřízení výkonných orgánů obecního úřadu (odbory, oddělení a jejich zaměstnanci).

1.3.3 Obecní úřad

Skládá se ze starosty, místostarosty, tajemníka a zaměstnanců úřadu. Ve městech vykonává funkci obecního úřadu městský úřad, magistrát a úřady městských obvodů a částí.

Starosta – řídí obecní úřad a je představitelem obce. Ve velkých městech primátor města.

Místostarosta – zastupuje starostu v době jeho nepřítomnosti. Ve větších městech jde o náměstka primátora.

Tajemník – je zaměstnancem úřadu. Tato funkce se zřizuje u pověřených obecních úřadů a obcí s rozšířenou působností. Může být zřízena i v ostatních obcích. Pokud není obsazena funkce tajemníka, vykonává tuto funkci starosta.

Zaměstnanci úřadu – jsou řazeni do odborů a oddělení. Odbory jsou výkonnými orgány a jejich počet a činnost závisí na velikosti obce, rozsahu samostatné a přenesené působnosti. Struktura odborů není předepsána, důležitá je však jejich spolupráce v rámci zajištění efektivnosti řízení obce.

Bývá zřízen především odbor ekonomický, odbor územního plánování a rozvoje, živnostenský odbor, odbor organizace a řízení, odbor personální, sociální a odbor pro styk s veřejností. Názvy odborů nejsou předepsány, proto si je každý úřad volí sám dle potřeby.

1.3.4 Výbory

Výbory neboli kontrolní a iniciativní orgány. Jejich počet závisí na rozhodnutí zastupitelstva, ale vždy je lichý. Musí být zřízen výbor finanční a kontrolní. V případě alespoň 10% obyvatelstva jiné národnosti musí být zřízen i výbor pro národnostní menšiny nebo osadní výbor. Předsedou výboru je člen zastupitelstva, kromě starosti, místostarosty a tajemníka.

1.3.5 Komise

Komise jsou iniciativní a poradní orgány, mohou předkládat náměty a návrhy v rámci samostatné působnosti obce. Po projednání s ředitelem je může starosta pověřit i výkonem státní správy. Např. veřejné schůze mohou být považovány za poradní orgán. Díky veřejným schůzím s občany obce lze získat zpětnou vazbu a zlepšit řízení obce.

2 ROZPOČET OBCE

Rozpočet je finančním plánem na fiskální rok shodný s rokem kalendářním, který obsahuje příjmy, výdaje a ostatní operace včetně tvorby a použití peněžních fondů, pokud neprobíhají mimo rozpočet. Je sestaven na jeden rok a jedná se tudíž spíše o plán operativní a jeho dlouhodobé využití je omezené. (Sedmihradská, 2015, s. 28)

V rámci soustavy veřejných rozpočtů jsou na úrovni územních samosprávních celků (obce a kraje na území ČR) sestavovány rozpočty obcí nebo krajů – neboli územní rozpočty. Jsou označovány jako decentralizované peněžní fondy, ve kterých se soustřeďují příjmy, které obec získá na základě jejich přerozdělení v rozpočtové soustavě, tak příjmy generované jejich vlastní činností, a ty se rozdělují a používají na financování veřejných a smíšených statků prostřednictvím veřejného sektoru územní samosprávy nebo prostřednictvím soukromého sektoru. (Provazníková, 2015, s. 51)

Rozpočet je:

- decentralizovaným peněžním fondem, který se tvoří, rozděluje a používá na principu nenávratnosti, neekvivalence a nedobrovolnosti;
 - účetní bilancí, která bilancuje příjmy a výdaje rozpočtu;
 - rozpočtovým plánem na rozpočtové období (kalendářní rok);
 - nástrojem obecní a regionální politiky, který slouží ke splnění volebních programů.
- (Peková, Pilný a Jetmar, 2008, s. 196)

Hospodaření obce je možné vyjádřit vztahem:

$$\text{Stav PP na začátku roku} + (\text{příjmy} - \text{výdaje}) = \text{stav PP na konci roku}$$

Jestliže je stav na konci roku vyšší než na začátku roku, jedná se o přebytek. V opačném případě se jedná o deficit. Pokud je vytvořen přebytek, vytváří se finanční rezerva pro hospodaření v dalším roce, pro případný následující schodek v hospodaření.

Dominantní funkcí rozpočtu je kontrolní funkce, kdy klíčový je soulad mezi rozpočtem, který schválilo zastupitelstvo a skutečným plněním a čerpáním rozpočtu. Díky tomu je zajištěno, že disponibilní prostředky jsou vynaloženy ke schválenému účelu, a také, že se schválenými prostředky nakládá tak, aby splnily schválený účel.

Při zpracování ročního rozpočtu (shodný s kalendářním rokem) se vychází z rozpočtového výhledu.

Zastupitelstvo (omezeně i veřejnost) hlídá, aby starosta (i rada nebo úřad) vynakládal prostředky stanoveným způsobem. (Sedmíhradská, 2015, s. 29)

Charakteristickým rysem rozpočtu je jeho vyrovnanost. Obec může tedy schválit a realizovat výdaje, které lze z rozpočtu pokrýt (příjmy z rozpočtu daného roku, přebytky minulých let nebo úvěry).

2.1 Rozpočtová skladba

V České republice rozpočtová skladba upravuje způsob třídění peněžních operací veřejných rozpočtů a mimorozpočtových fondů státu, obcí a krajů, operací organizačních složek, u kterých jsou zřizovatelem obce a kraje a dobrovolných svazků obcí. (Peková, Pilný a Jetmar, 2012, s. 213)

Rozpočtová skladba obsahuje tato třídění příjmů a výdajů dle § 2 Vyhlášky ministerstva financí č. 323/2002 Sb.:

- a) Odpovědnostní (třídění z hlediska odpovědnostního),
- b) druhové (třídění z hlediska druhového),
- c) odvětvové (třídění z hlediska odvětvového),
- d) konsolidační (třídění z hlediska konsolidačního),
- e) zdrojové (třídění z hlediska jejich zdroje),
- f) doplňkové (třídění z hlediska jejich příslušnosti ke zvlášť sledovaným celkům),
- g) programové (třídění z hlediska jejich příslušnosti k programům podle § 12 a 13 rozpočtových pravidel),
- h) účelové (z hlediska účelu rozpočtového přesunu),
- i) strukturální (z hlediska jejich věcné podstaty),
- j) transferové (z hlediska účelů transferů).

Zdrojové třídění sestává z třídění podkladového, prostorového a nástrojového. (Česko, 2002)

2.2 Rozpočtový proces

Rozpočtový proces představuje následujících pět etap:

- a) Sestavení návrhu příslušného veřejného rozpočtu;
- b) Projednání a schválení rozpočtu;

- c) Plnění rozpočtu, tzn. hospodaření podle schváleného rozpočtu během rozpočtového období;
- d) Případné schvalování úprav rozpočtu během rozpočtového období (tzn. rozpočtová opatření);
- e) Kontrola plnění rozpočtu, buď průběžná, nebo následná.

Dále mohou být přidány:

- Analýza minulosti a stanovení priorit pro rozpočtové období;
- Přehled o skutečném plnění rozpočtu – závěrečný účet
- Aktualizaci programu rozvoje a rozpočtového výhledu. (Provazníková, 2015, s. 63)

Sestavení návrhu rozpočtu provádí výkonný orgán obce (odbor ekonomický či finanční).

Celý proces by se tedy dal shrnout následovně. Je provedena analýza rozpočtu a finanční odbor vytvoří návrh rozpočtu pro nadcházející rok. Rada a finanční výbor tento návrh projednají a zastupitelstvo jej následně schválí nebo sdělí připomínky. Schválený rozpočet je v následujícím roce plněn a finančním odborem, příp. finančním výborem je prováděna průběžná kontrola. Následně je provedena kontrola radou obce a zastupitelstvem. Finanční odbor zajistí závěrečný účet obce a ten je schválen zastupitelstvem.

Během roku dochází k nesrovnalostem mezi schváleným rozpočtem a nastalou skutečností, což je způsobeno organizačními změnami nebo změnami zákonů. V takovém případě se rozpočtová potřeba uhrazuje:

- Změnou rozpočtu, kterou musí schválit zastupitelstvo;
- Využití prostředků mimorozpočtových zdrojů (např. fond rezerv a rozvoje);
- Realizováním rozpočtových opatření.

2.3 Závěrečný účet

Závěrečný účet je sestavován radou obce ve spolupráci s ekonomickým odborem. Obsahuje zprávu o přezkoumání hospodaření obce za uplynulý rok, vyúčtování hospodaření, údaje o hospodaření s příjmy a výdaji v plném členění rozpočtové skladby i hospodaření s majetkem. Součástí by měla být i analýza faktorů, které ovlivnily plnění příjmů a výdajů rozpočtu a návrhy rozpočtových opatření.

Závěrečný účet by měl obsahovat tabulky, grafy a komentáře a měl by mít následující strukturu:

- Celkový pohled na hospodaření v uplynulém roce, porovnání schváleného a skutečného plnění rozpočtu s vyjádřením salda hospodaření (zahrnuta i třída financování);
- Vyhodnocení příjmů rozpočtu (rozdělení na daňové, nedaňové a kapitálové příjmy a přijaté dotace);
- Rozdělení daňových příjmů;
- Plnění sdílených daní po měsících v daném roce (i srovnání v delším časovém horizontu);
- Srovnání běžných výdajů v odvětvovém členění rozpočtové skladby;
- Vyhodnocení výdajů podle odpovědnostního třídění nebo podle členění na běžné, kapitálové a celkové výdaje;
- Analýza příjmů a výdajů (měsíční);
- Vyhodnocení salda provozního přebytku (měsíční);
- Stav peněžních prostředků na účtech samosprávného celku (měsíční);
- Běžné a kapitálové výdaje (měsíční).

Takto sestavený účet by měl být přehledný a stručný. (Provazníková, 2015, s. 65)

2.4 Rozpočet obce

Rozpočet je většinou sestavován ve dvojitým provedení, a to jako běžný a kapitálový rozpočet. Výhodou tohoto rozdělení rozpočtu je jeho jednoduchost, naopak nevýhodou je neopakovatelnost (nepravidelnost) některých příjmů a výdajů.

Běžný rozpočet obsahuje většinou běžné příjmy a výdaje, které se pravidelně opakují. Může být sestaven jako vyrovnaný nebo deficitní, avšak oba tyto vztahy znázorňují špatné hospodaření obce (obec je schopna krýt pouze své běžné výdaje nebo už není schopna krýt ani ty). Běžnými příjmy jsou financovány provozní potřeby prostřednictvím běžných výdajů. Ideální je přebytkový rozpočet.

Kapitálový rozpočet zachycuje příjmy, které se nevztahují pouze na rozpočet daného roku. Tyto příjmy se většinou neopakují (jsou jednorázové).

2.4.1 Příjmy

Tabulka 3 – Rozdělení příjmů dle návratnosti

PŘÍJMY	NÁVRATNÉ	AKTIVNÍ	-Přijaté splátky půjček -Neinvestiční přijaté splátky půjček		
		PASIVNÍ	-Přijaté výpůjčky -Výnosy z emise dluhopisů		
	NENÁVRATNÉ	VLASTNÍ	Běžné	Daňové	-svěřené daně -sdílené daně -místní poplatky -správní poplatky
				Nedaňové	-z prodeje majetku -z pronájmu majetku -uživatelské poplatky -z mimorozpočtových fondů
			Kapitálové	-příjmy z prodeje investičního a finančního majetku -příjmy z prodeje CP a podílů -dary pro investiční účely	
			DOTACE	Běžné	-neinvestiční přijaté dotace
		Kapitálové		-investiční přijaté dotace	

Zdroj: Vlastní zpracování

Daňové příjmy

Daňové příjmy jsou příjmem rozpočtu obcí, avšak určování sazby daně, základu daně a slev na daních je omezeno z důvodu možnosti vzniku daňové konkurence. Předmětem rozdělování jsou daně z důchodů jednotlivců i korporací a nepřímé spotřební daně (majetkové daně). Daňová pravomoc obcí je minimální a velmi omezená. Větší daňovou pravomoc mají obce např. u místních poplatků. Daně jsou vybírány místně příslušným finančním úřadem, který je po výběru posílá na obecní účet. Daňové příjmy jsou kontrolovány přímo v případě obecních či regionálních daní, u kterých obec rozhoduje o daňové základně, sazbách a osvobozeních.

O úlevách, slevách, vzniku a zániku poplatků rozhoduje zastupitelstvo obce.

Daňové příjmy se dle Provazníkové dělí na:

- svěřené daně (daň z nemovitosti);
- sdílené daně (část daně z příjmu FO a PO, část DPH);
- místní poplatky;
- správní poplatky. (Provazníková, 2015, s. 61)

Zákon přesně stanovuje, které celostátně vybírané daně poplynou do rozpočtu obcí a krajů. Např. majetkové daně (daň z nemovitostí) a část daně z příjmu FO ze samostatně výdělečné činnosti, kdy svěřený podíl představuje 30% výnos této daně a vrací se zpět do rozpočtu obce, v níž má FO trvalé bydliště.

Podle zákona o rozpočtovém určení daní se rozděluje:

- krajům 8,92 % a dle přepočteného procentního podílu obcím 20,83 % z celostátního hrubého výnosu daně z přidané hodnoty.
- krajům 8,92 % a dle přepočteného procentního podílu obcím 23,58 % z celostátního hrubého výnosu daní z příjmů, kterými jsou
 - a. daň z příjmů FO ze závislé činnosti,
 - b. daň z příjmů FO vybírané srážkou podle zvláštní sazby,
 - c. daň z příjmů FO,
 - d. daň z příjmů PO včetně daně z příjmu PO vybírané srážkou podle zvláštní sazby
- obcím 1,5 % z celostátního hrubého výnosu daně z příjmů FO ze závislé činnosti rozdělený dle přepočteného počtu zaměstnanců. (Česko, 2000)

Pokud je společná daňová základna společná pro samosprávy a stát, jsou daňové příjmy obcí tvořeny formou přirážek ke státním daním nebo tzv. sdílenými daněmi. U sdílených daní se pak s přidělením podílu pro obecní rozpočty můžeme setkat se dvěma typy přidělování:

- Derivační typ (stanovené procento z celkové vyměřené daně se rozdělí nižším úrovním podle výnosu této daně v daném území). Tento typ bere v potaz území, ve kterém daňový výnos vznikl.

- Nederivační typ (stanovené procento z celkové vyměřené daně se rozdělí do obcí podle počtu obyvatelstva nebo jiného kritéria). Na rozdíl od derivačního typu nerespektuje původ daně. (Provazníková, 2015, s. 77)

Místní poplatky - Jak již bylo zmíněno, příjmem obce tedy nejsou jen důchodové a majetkové daně, ale také místní poplatky, které nejsou uzákoněny v daňové soustavě. Místní poplatky jsou upraveny v zákoně o místních poplatcích, a to včetně rozsahu možných sazeb.

Dle zákona č. 565/1990 Sb. Může obec vybírat tyto poplatky:

- a) Poplatek ze psů;
- b) poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt;
- c) poplatek ze vstupného;
- d) poplatek za užívání veřejného prostranství;
- e) poplatek z ubytovací kapacity;
- f) poplatek za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst;
- g) poplatek za provozovaný výherní hrací přístroj;
- h) poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů;
- i) poplatek za zhodnocení stavebního pozemku možnosti jeho připojení na stavbu vodovodu nebo kanalizace.

Příjmy z vlastní správní činnosti – patří sem správní poplatky za úkony, které obce vykonávají v rámci přenesené působnosti. (Česko, 1990)

Nedaňové příjmy

Mezi nedaňové příjmy můžeme zařadit příjmy od vlastních PO a OS, příjmy z vlastního podnikání, z pronájmu nebo prodeje majetku, příjmy z obchodování s cennými papíry a uživatelské poplatky. Nejvýznamnějšími jsou příjmy ze zisku municipálních podniků, příjmy z podílu na zisku podniků s majetkovým vkladem obce a z pronájmu majetku nebo prodeje zboží. (Peková, 2004. s. 281)

Uživatelské poplatky – Jedná se o poplatky za využívání smíšených veřejných statků. Zpravidla plynou provozovateli, ale v případě, že obec zajišťuje smíšené veřejné statky pro občany, mohou plynout i přímo do rozpočtu obcí. O výši poplatku rozhoduje

zastupitelstvo. Většinou jsou konstruovány tak, aby kryly náklady v ekonomicky nutné výši.

Dotace a transfery

Obce přijímají různé druhy dotací. Kromě dotací sloužících k financování služeb v přenesené působnosti jsou vypláceny i dotace účelové, běžné (provozní) a kapitálové (investiční). Dotace mohou být poskytovány jak ze státního rozpočtu, tak z fondů EU.

Dotace dělíme na nárokové a nenárokové, přičemž nárokové dotace se dostávají pravidelně a obec o ně nemusí žádat. V jiném pojetí se dotace dělí na účelové a neúčelové, přičemž účelové se vážou na stanovený účel a obec je zodpovědná za správné použití dotace.

Mezi nejvýznamnější patří dotace, jež jsou vypláceny v rámci souhrnného finančního vztahu státního rozpočtu k rozpočtům obcí, kam v současné době patří dotace na výkon státní správy v působnosti obcí a dotace na lůžko ve vybraných zdravotnických zařízeních (především dětské domovy a kojenecké ústavy).

Kapitálové příjmy

Kapitálové příjmy jsou příjmy z prodeje majetku nebo výnosy z vlastnictví cenných papírů (prodej akcií a majetkových podílů). Patří sem i přijaté dary a příspěvky na pořízení DM. Tyto příjmy nejsou pravidelné, ale jednorázové.

Obec se musí vyvarovat špatným rozhodnutím a dobře zanalyzovat situaci a vyhodnotit, zda je lepší majetek prodat, či pronajmout.

Příjmy ze sdružování prostředků jsou typické především pro obce, které na základě dohody shromažďují své prostředky na financování společných potřeb. Lze financovat jak kapitálovými tak běžnými výdaji obcí.

Dary mohou získávat obce jak od firem, tak od jednotlivců a závisí na tom, jestli jsou pro dárce odpočitatelnou položkou při zdanění příjmů.

2.4.2 Výdaje

Výdaje se dělí z mnoha hledisek. Např. podle rozpočtové skladby, infrastruktury, funkcí veřejných financí nebo rozpočtového plánování či ekonomického hlediska.

Tabulka 4 – Rozdělení výdajů

VÝDAJE	BĚŽNÉ	Neinvestiční nákupy	-platy zaměstnanců -pojištění placené zaměstnavatelem -nákup materiálu, služeb, paliva a energie -úroky, kurzové ztráty -zálohy, jistiny, záruky
		Neinvestiční transfery	- podnikatelským subjektům a NO -veřejnoprávním subjektům a vlastním fondům, OS a PO -transfery obyvatelstvu -transfery do zahraničí -převody Národnímu fondu -jiným rozpočtům
		Neinvestiční půjčky	-podnikatelům -NO, PO, OS, vlastním fondům -obyvatelstvu -Národnímu fondu a jin. Rozpočtům -do zahraničí
	KAPITÁLOVÉ	Investiční výdaje	-investiční nákupy -s nimi související výdaje
		Investiční transfery	-podnikatelům -NO, PO, OS, vlastním fondům -obyvatelstvu -Národnímu fondu a jiným rozpočtům -do zahraničí
		Investiční půjčky	-stejně jako u investičních a neinvestičních transfer

Zdroj: Vlastní zpracování

Následující dělení je z pohledu ekonomického hlediska a to na výdaje běžné a kapitálové.

Výdaje běžné

Běžné výdaje jsou největší výdajovou položkou rozpočtu obce. Jsou jimi financovány pravidelné, opakující se potřeby, jako např. platy zaměstnanců, nákup materiálu, vody,

paliv a energie, nákup služeb a sociální dávky, neinvestiční nákupy, neinvestiční půjčené prostředky (např. podpora místního podnikatele).

Výdaje kapitálové

Na rozdíl od běžných výdajů slouží k financování investičních nákupů a potřeb, které časově přesahují jedno rozpočtové období. U investičních výdajů je zapotřebí dobře uvážit nákup a počítat se všemi okolnostmi souvisejícími s danou investicí. Obec by měla vycházet z dlouhodobých plánů rozvoje a připravit postup realizace jednotlivých projektů až do doby jejich dokončení, včetně rozvržení splátek, které jsou použity na financování takových investic.

2.4.3 Financování

Třída financování obsahuje stavové údaje, což znamená, že dané operace nejsou peněžním tokem. Součástí jsou položky vyjadřující změnu stavu finančních prostředků na bankovních účtech. Tyto ukazatele slouží jako podklad pro výkaz o plnění příjmů a výdajů.

Zachycuje, jakým způsobem jsou příjmové a výdajové operace financovány.

Financováním se rozumí umístění volných peněžních prostředků obce na kapitálový či peněžní trh, ve snaze zvýšit majetek obce. Jedná se také o přijetí finančních prostředků za účelem úhrady schodku hospodaření a jejich následné splátky, přičemž jde o příjem návratné povahy. Do financování se řadí také návratné poskytované půjčky, příjmy z jejich splátek nebo nákup akcií a dluhopisů (zhodnocení přebytku hospodaření).

Součástí financujících operací jsou i tzv. opravné položky k peněžním operacím, mimorozpočtové operace, dlouhodobé přijaté i vydané půjčky. (Provazníková, 2015, s. 107)

Financování má přímou návaznost na zjišťování salda rozpočtu:

$$\text{Příjmy} - \text{výdaje} = \text{přebytek (+) nebo schodek (-)} = (-) \text{ nebo (+) financování}$$

Přičemž tento způsob zjištění salda je respektován v účetních výkazech, které obce sestavují.

3 FINANČNÍ ANALÝZA

Stejně jako v podniku lze využít i v případě hospodaření obce finanční analýzu, která je součástí finančního řízení. Finanční analýza působí jako zpětná vazba, díky které je možno zjistit, jak si celkově hospodaření stojí, na čem by bylo potřeba zapracovat a čím zlepšit efektivitu a výsledky hospodaření.

Finanční analýza municipality se bude lišit od finanční analýzy klasického podniku. Většina poměrových ukazatelů tedy musí být upravena pro potřeby nepodnikatelského prostředí.

Největším rozdílem je otázka zisku, který je v podnikatelském prostředí jedním z nejdůležitějších faktorů. Hlavní činnost obcí je založena na financování ze státního rozpočtu, tudíž jejím cílem není dosahování zisku, ale dosažení vyrovnaného hospodaření.

Obce mohou samozřejmě vykonávat i vedlejší činnost, avšak ta musí být provozována jako zisková a tento zisk použit na podporu hlavní činnosti. Hospodářskou činností se rozumí činnosti vymezené zřizovací listinou, například doplňková, vedlejší, podnikatelská nebo jiná činnost. (Otrusínová, 2011, s. 11-12)

Zdrojem informací pro finanční analýzu jsou především vnitropodnikové výkazy (rozvaha, výkaz zisku a ztráty a výkaz cash flow)

Metody finanční analýzy:

- Analýza absolutních ukazatelů (analýza trendů a procentní rozbor),
- analýza rozdílových a tokových ukazatelů,
- analýza poměrových ukazatelů,
- analýza soustav ukazatelů
- souhrnné ukazatele hospodaření.

K vyšším metodám patří matematicko-statistické metody a nestatistické metody (Pavelková a Knápková, 2008, s. 65-66)

Nejčastěji využívanou metodou je analýza poměrových ukazatelů.

3.1 Analýza absolutních ukazatelů

Řadí se sem horizontální a vertikální analýza. Pomocí horizontální analýzy můžeme srovnat změny hodnot jednotlivých položek účetních výkazů s předcházejícími obdobími. Změny můžeme získat v absolutní hodnotě:

$$\text{Absolutní hodnota} = \text{Ukazatel}_{i+1} - \text{Ukazatel}_i$$

nebo v procentech:

$$\text{Změna v \%} = ((\text{Ukazatel}_{i+1} - \text{Ukazatel}_i) / \text{Ukazatel}_i) * 100$$

Vertikální analýza znázorňuje podíl jedné složky na celku (procentní rozbor), např. podíl dlouhodobého hmotného majetku na celkových aktivech.

$$\text{Podíl položky} = (\text{vybrané aktivum} / \text{celková aktiva}) * 100$$

Obě tyto analýzy lze uplatnit i pro účely kontroly plnění rozpočtu.

3.2 Poměrová analýza

Využitím relativní metody jsou vypočteny ukazatele a charakterizován vzájemný vztah mezi dvěma či více absolutními ukazateli. Nástrojem pro relevantní analýzu je právě poměrová analýza.

Ukazatel likvidity

Likvidita značí schopnost obce převést svůj majetek na finanční prostředky a splácet krátkodobé závazky. Nízké hodnoty značí špatnou schopnost splácet a vysoké pak značí špatné využití prostředků.

Běžná likvidita předpokládá využití veškerých oběžných aktiv.

Ideální jsou hodnoty 1,5 – 2,5.

$$\text{Běžná likvidita} = \text{Oběžná aktiva} / \text{krátkodobé závazky}$$

Peněžní likvidita poměřuje veškerý krátkodobý finanční majetek, někdy dokonce pouze peněžní prostředky. Doporučená hodnota 0,2-0,5. U obcí bývá na konci roku vyšší. Standardní by měla být hodnota 1.

$$\text{Peněžní likvidita} = \text{KFM} / \text{Krátkodobé závazky}$$

Ukazatele zadluženosti

Ukazatel věřitelského rizika představuje podíl cizích zdrojů na celkových zdrojích.

$$\text{Podíl cizích zdrojů na celkových} = (\text{cizí zdroje} / \text{celková pasiva}) * 100$$

Podíl vlastního kapitálu na celkovém objemu pasiv se pak vypočte takto:

$$\text{Koeficient samofinancování} = (\text{vlastní kapitál} / \text{celková pasiva}) * 100$$

Mohou být použity i další ukazatele jako třeba podíl CK na VK, ukazatel dlouhodobé zadluženosti VK, ukazatel úrokového krytí a další. (Otrusínová, 2011, s. 104)

Ukazatele rentability

Rentabilita je posuzována pro hodnoty z doplňkové činnosti, kde je vykazován zisk. V případě, že by byl výsledek rentability nízký nebo dokonce záporný, měla by obec takovou činnost ukončit.

$$\text{Rentabilita nákladů DČ} = (HV_{DČ} / N_{DČ}) * 100$$

Pokud by hlavní činnost byla ztrátová, je možné krýt ztrátu ziskem z doplňkové činnosti.

Ukazatel autarkie

Analýza neinvestičních příjmů a výdajů obce (neboli autarkie) odráží míru soběstačnosti municipální firmy. Vyjadřuje míru, v jaké je obec schopna pokrýt výdaje z dosažených příjmů. Ideální je 100% pokrytí výdajů. Tento ukazatel je však sporný, jelikož municipality nejsou primárně zřizovány za účelem dosažení zisku a hospodářský výsledek je zachycován na akruální bázi. Je tedy vhodnější pro municipální firmy orientované na sledování příjmů a výdajů v návaznosti na rozpočet zřizovatele. (Kraftová, 2002, s. 101)

$$\text{Autarkie na bázi příjmů a výdajů} = (\text{Neinvestiční příjmy} / \text{Neinvestiční výdaje}) * 100$$

$$\text{Autarkie na bázi výnosů a nákladů} = (V_{HČ} / N_{HČ}) * 100$$

3.3 Další ukazatele

Dle zákona 420/2004 Sb., o přezkoumání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí musí obsahovat výpočet podílu pohledávek a závazků na rozpočtu územního celku a podílu zastaveného majetku na celkovém majetku. Vymezení závazků, pohledávek a zastaveného majetku je uvedeno v zákoně. (Česko, 2004)

Dalšími ukazateli mohou být:

- Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům;
- výše dluhu k saldu běžného rozpočtu;
- ukazatel dluhové služby
- podíl splátek úroků a dluhové kapacity.

4 ÚČETNÍ SPECIFIKA

Účetní problematika je velmi rozsáhlá, proto se zaměřím pouze na příklady účtování příjmů a výdajů obce.

4.1 Příjmy

4.1.1 Běžné příjmy

Za běžné příjmy se považují příjmy třídy 1 a 2, jimž odpovídají následující výnosy:

- Výnosy z vlastních výkonů a zboží (60)
- Výnosy z daní a poplatků (63)
- Ostatní výnosy (64)
- Finanční výnosy (66)
- Neinvestiční výnosy z transferů (67)

Příklad:

1. Pohledávka z HČ za poplatek ze psa (začátek roku):	100	315/606
Úhrada poplatku (během roku):	100	231/315
2. Příjem z úroků:	100	231/662

4.1.2 Kapitálové příjmy

Příklad:

1. Prodej pozemku: Předpis pohledávky	150	311/647
Vyřazení pozemku z evidence	150	554/031
Příjem úhrady za pozemek	150	231/311

4.2 Výdaje

4.2.1 Běžné výdaje

Za běžné výdaje se považují výdaje třídy 5, jimž odpovídají následující náklady:

- Spotřebované nákupy (50)
- Služby (51)

- Osobní náklady (52)
- Daně a poplatky (53)
- Ostatní náklady (54)
- Finanční náklady (56)

Příklad:

1. Úhrada úroků peněžnímu ústavu:	<i>100</i>	569/231
2. Nájemné: Předpis podmíněného dlouhodobého závazku	<i>100</i>	999/974
Předpis závazku	<i>100</i>	518/321
Odúčtování části podmíněného závazku	<i>100</i>	974/999
Úhrada nájemného	<i>100</i>	321/231

4.2.2 Kapitálové výdaje

Jsou řazeny do investiční činnosti a jsou spojeny s DM.

Příklad:

1. Nákup pozemku: Předpis závazku z kupní smlouvy	<i>150</i>	042/378
Úhrada pozemku	<i>150</i>	378/231
Návrh na vklad do katastru	<i>150</i>	031/042

Podobně se účtuje i hmotný majetek a finanční majetek.

4.3 Transfery

Přijaté neprůtokové transfery:

- od právnických a fyzických osob;
- od obcí;
- od kraje;
- ze státního rozpočtu a státních fondů.

Poskytnuté neprůtokové

- právnickým a fyzickým osobám;
- vlastním právnickým osobám;
- obcím.

Přijaté a poskytnuté průtokové

- průtokové transfery kraje;
- průtokové transfery ze SR a SF. (Máče, 2012, s. 229-232)

Příklad:

1. Přijatý neinvestiční transfer od jiné obce: předpis pohledávky		348/672
Přijetí transferu na bankovní účet		231/348
2. Přijatý investiční transfer ze SR:		
Přijetí investičního dotačního titulu	<i>100</i>	231/374
Tvorba dohadného účtu (odhad nákladů v BO)	<i>90</i>	388/403
Vyúčtování zálohy na transfer (v následujícím období)	<i>90</i>	346/388
	<i>15</i>	346/403
	<i>100</i>	374/346
Úhrada závazku z vypořádání	<i>5</i>	231/346

5 MAJETEK OBCÍ

Územní samospráva je nestátním subjektem, který má plnou právní subjektivitu, tudíž může nakupovat, prodávat a pronajímat vlastní movitý i nemovitý majetek. Může vstupovat do smluvních vztahů bez omezení.

O způsobu nakládání s majetkem rozhodují volené orgány, a ty se zodpovídají občanům.

Vlastnictví majetku je předpokladem existence a rozvoje podnikatelské činnosti územní samosprávy, ale také rozvoje místního a regionálního veřejného sektoru.

Především díky nemovitému majetku je vyšší možnost získat úvěr, jelikož jím může obec ručit.

Majetek by měl sloužit k výkonu samosprávy, podnikání a veřejně prospěšným účelům.

Majetek může mít formu:

- nemovitosti (půda, lesy, budovy);
- movité věci (stroje a zařízení, počítače);
- nehmotného majetku (práva duševního vlastnictví, ochranné známky, majetkových práv (např. pohledávky);
- finanční investice (cenné papíry, peníze). (Provazníková, 2015, s. 209)

Některá stálá aktiva ve vlastnictví obce mohou být využity ke zvyšování příjmů obce. Ať už jednorázově (prodej) nebo pravidelně (pronájem).

Ocenění majetku určeného k prodeji je upravováno interními nařízeními, která stanovují formu přecenění majetku v případě prodeje.

Významnou změnou v účetní reformě bylo zahájení odepisování majetku u organizačních složek státu a územních samosprávních celků v roce 2011. Účetní jednotky tudíž musely dooprávkovat majetek, aby nedošlo ke zkreslení aktiv či hospodářského výsledku.

Odpisy se stejně jako u podniků účtují na nákladové účty 55×.

Drobný dlouhodobý majetek se účtuje na podrozvahových účtech dle směrnic dané obce.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

6 CHARAKTERISTIKA MĚSTA

Město Otrokovice o rozloze 1961 ha, leží na západě Zlínského kraje na rozhraní regionů Hané, Valašska a Slovácka. Ve městě žije necelých 18 000 obyvatel. Jedná se o druhé největší město v okrese Zlín. Otrokovice mají bohatou historii.

Tabulka 5 - Počet obyvatel

Rok	Počet obyvatel
2012	18456
2013	18327
2014	18230
2015	18253
2016	18157

Zdroj: ČSÚ, 2016

6.1 Historie vzniku

Archeologické nálezy svědčí o osídlení tohoto území již v období mladší doby kamenné, avšak první písemná zmínka o Otrokovicích se datuje k roku 1141. Zhruba do poloviny 14. století bylo město majetkem církve. Postupně zde začaly růst usedlosti a město vzkvétalo. Otrokovice byly dříve součástí malenovického panství, avšak v druhé polovině 16. století se od něj odloučily. Poté byly přikoupeny k napajedelskému panství a spolu s Kvítkovicemi zůstaly jeho součástí až do zrušení vrchnostenského zřízení.

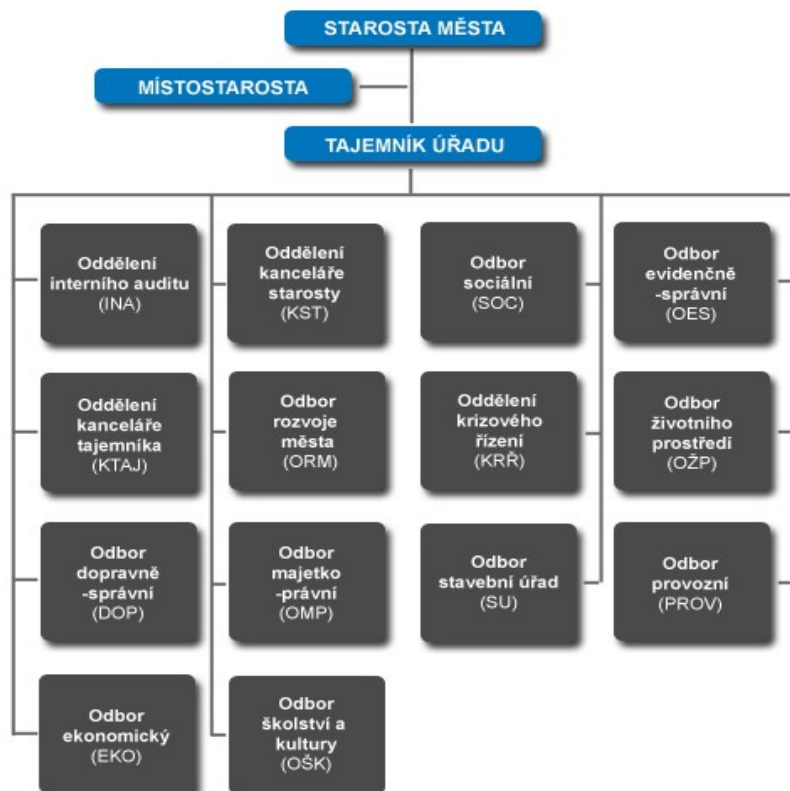
Nejrychlejším rozvoj města nastal ve 30. letech 20. století, kdy Tomáš Baťa odkoupil část močálových pozemků. Tyto pozemky speciální metodou upravil a začal zde budovat objekty své firmy pro leteckou výrobu. Vyrostla zde průmyslová čtvrť plná zeleně (Baťov).

V roce 1960 se Otrokovice spojily s Kvítkovicemi a krátce na to, byly povýšeny na město. V době rozkvětu dnešního podniku Barum Continental se znásobil počet obyvatel a došlo k mohutné bytové výstavbě.

Za zmínku stojí vybudování moderní polikliniky, hotel Společenský dům, římskokatolický kostel sv. Vojtěcha i Beseda Otrokovice (kulturní a informační centrum) a náměstí, na kterém sídlí i budova radnice – Městského úřadu a knihovny.

Město Otrokovice má podřízené tyto příspěvkové organizace: DDM Sluníčko, MŠ Otrokovice, SENIOR Otrokovice, ZŠ Mánesova, ZŠ T. G. M. a ZŠ Trávníky Otrokovice. (Město Otrokovice, 2016)

6.2 Organizační struktura

Obrázek 1 – Organizační struktura

Zdroj: Město Otrokovice, 2016

Odbor evidenčně-správní (OES): Zajišťuje evidenci adres určených pro doručování, vyvěšování písemností na úřední desce úřadu, včetně elektronické podoby a ukládá pokuty za správní delikty.

Odbor ekonomický (EKO): Zajišťuje zpracování rozpočtu města, vedení účetnictví, zpracování analýz hospodaření města i jeho příspěvkových organizací.

Odbor majetko-právní (OMP): Zajišťuje správu majetku, jeho agendu (vyjma agendy městské zeleně) a zajišťuje agendu vymáhání pohledávek v rámci činnosti odboru přestupkového a exekučního.

Odbor rozvoje města (ORM): Plní úkoly při přípravě strategických rozvojových dokumentů města, zabezpečuje centrální nakupování pro úřad a řádný průběh zadávání veřejných zakázek.

Odbor provozní (PROV): Zabezpečuje provoz a správu budov úřadu a jejich zařízení, včetně materiálního zabezpečení provozu úřadu.

7 ANALÝZA ROZPOČTU

7.1 Charakteristika rozpočtu města

Ve zkoumaných letech nebyl rozpočet města deficitní.

V roce 2012 se uskutečnilo několik úsporných opatření. Rozpočet byl plánován jako vyrovnaný, a to v celkové výši 304 800 tis. Kč. Ve skutečnosti pak došlo k úspoře ve výši 5 mil. Kč. Významným krokem bylo v tomto roce krácení rozpočtu, co se týče výdajů na platy zaměstnanců. Byl schválen rozpočet o cca 4% nižší, avšak díky regulačním opatřením čerpání mzdových prostředků a využití projektů Úřadu práce (zaměstnávání stážistů na dobu určitou) se podařilo rozpočet dodržet. Saldo tohoto roku skončilo s přebytkem ve výši 449 tis. Kč.

V roce 2013 byl schválen rozpočet přebytkový s celkovými příjmy ve výši 309 734 tis. Kč. Ve skutečnosti pak bylo dosaženo příjmů ve výši 320 030 tis. Kč s přebytkem 9 700 tis. Kč v porovnání s výdaji. V tomto roce došlo k 70 investičním akcím za více než 51 mil. Kč, přičemž 36% pocházelo z dotačních zdrojů.

V roce 2014 byl opět rozpočet sestavován jako vyrovnaný s celkovými příjmy ve výši 352 148,9 tis. Kč. Ve skutečnosti byly příjmy vyšší v přepočtu o více než 23 tis. Kč a rozpočet skončil přebytkem ve výši 12 167 tis. Kč. V tomto roce bylo realizováno a dokončeno 41 investičních akcí s celkovými výdaji 176 mil. Kč, přičemž necelou polovinu tvořily dotační zdroje. Významnou investiční akcí v tomto roce byla dotovaná stavba, Vjezd do areálu TOMA, ve výši 92 mil. Kč. Jednalo se o částku, která byla určená na investice v rozpočtu roku 2015.

Začátkem roku 2015 hospodařilo město dle pravidel rozpočtového provizoria, jelikož nebyl přijat rozpočet města v roce 2014. Byly vykonány potřebné kroky pro přijetí řádného rozpočtu města a předložený rozpočet byl na únorovém zasedání ZMO schválen jako vyrovnaný s příjmy a výdaji ve výši 356 363 tis. Kč. Rozpočet na rok 2015 byl atypický zejména kvůli rozsáhlé investiční akci z roku 2014, jelikož město mělo stále splatné faktury v investicích za provedení stavby. Částka byla splacena v březnu kombinací revolvingového úvěr, investičního úvěru (20 mil. Kč) a dotace poskytovatele dotace ROP Střední Morava (tzv. modifikovaná platba). Byla tak naplněna investice schváleného rozpočtu cca z 96%. Závěrečný účet byl vykázán s přebytkem, tentokrát ve výši 12 421 tis. Kč. Bylo realizováno a dokončeno 33 investičních akcí s výdaji 98 mil. Kč.

V roce 2012 došlo ke snížení skutečných příjmů a výdajů o necelé 2% oproti schválenému rozpočtu. V dalších letech byly skutečné výdaje oproti schváleným vyšší v průměru o 3,4%, což bylo kompenzováno vyššími skutečnými příjmy o téměř 6,5%.

Tabulka 6 – Skutečné příjmy a výdaje

Rok	2012	2013	2014	2015
Skutečné příjmy	299949	320030	375580	389842
Skutečné výdaje	299500	310330	363413	377421
Rozdíl	449	9700	12167	12421

Zdroj: Vlastní zpracování

Jak je vidět z následující tabulky, v roce 2012 byly skutečné příjmy výrazně nižší, než bylo předpokládáno, tudíž rozpočet nebyl naplněn. Naopak v následujících letech byly skutečné příjmy vyšší, což je důkazem správně sestaveného rozpočtu. Příjmy se od roku 2012 neustále zvyšují, přičemž nejvyšší nárůst nastal v roce 2014. V následující tabulce je vidět porovnání skutečných příjmů s výdaji v letech. Rozdíl je vždy kladný a čím dál více pozitivní. Ve všech letech byly skutečné výdaje nižší, než se předpokládalo, což značí dobré hospodaření a správně sestavený rozpočet.

Tabulka 7 – Úpravy příjmů

Rok	2012	2013	2014	2015
Schválené příjmy	304800	309734	352149	356364
Upravené příjmy	309496	323205	374557	389194
Skutečné příjmy	299949	320030	375580	389842

Zdroj: Vlastní zpracování

Tabulka 8 – Úpravy výdajů

Rok	2012	2013	2014	2015
Schválené výdaje	304800	306407	352149	356364
Upravené výdaje	309496	317773	374557	388194
Skutečné výdaje	299500	310330	363413	377421

Zdroj: Vlastní zpracování

V následující tabulce je zobrazeno rozdělení příjmů a výdajů a výsledné saldo v jednotlivých letech, včetně meziročních změn příjmů a výdajů. Běžné příjmy jsou součtem příjmů daňových, nedaňových a neinvestičních přijatých transferů. Vlastní příjmy je součet příjmů daňových, nedaňových a kapitálových.

Tabulka 9 – Saldo rozpočtu

v tis. Kč	2012	2013	2014	2015
Běžné příjmy	285569	299376	334692	333140
Daňové příjmy	211690	232792	240292	240942
<i>meziroční změna</i>	<i>na</i>	9,97%	3,22%	0,27%
Nedaňové příjmy	41487	38294	45768	43373
<i>meziroční změna</i>	<i>na</i>	-7,70%	19,52%	-5,23%
Kapitálové příjmy	1725	2182	1945	2608
<i>meziroční změna</i>	<i>na</i>	26,49%	-10,86%	34,09%
Vlastní příjmy	254902	273268	288005	286923
Přijaté transfery	45046	46762	87575	102918
<i>meziroční změna</i>	<i>na</i>	3,81%	87,28%	17,52%
Příjmy celkem	299948	320030	375580	389841
Běžné výdaje	247265	260681	277720	279120
<i>meziroční změna</i>	<i>na</i>	5,43%	6,54%	0,50%
Kapitálové výdaje	52234	49649	85693	98301
<i>meziroční změna</i>	<i>na</i>	-4,95%	72,60%	14,71%
Výdaje celkem	299499	310330	363413	377421
Saldo rozpočtu	449	9700	12167	12420

Zdroj: účetní výkazy města, vlastní úprava

7.1.1 Příjmová strana

Struktura příjmů města by se dala shrnout v této tabulce, ve které jsou znázorněny kategorie příjmů a jejich základní rozdělení.

Tabulka 10 – Kategorie příjmů

Daňové příjmy
Daně a poplatky z vybraných činností a služeb
Daně z příjmů, zisku a kapitálových výnosů
Daně ze zboží a služeb v tuzemsku
Majetkové daně
Kapitálové příjmy
Příjmy z prodeje dlouhodobého majetku a ostatní kapitálové příjmy
Nedaňové příjmy
Přijaté sankční platby a vratky transferů
Přijaté splátky půjčených prostředků
Příjmy z prodeje nekapitálového majetku a ostatní nedaňové příjmy
Příjmy z vlastní činnosti a odvody přebytků organizací s přímým vztahem
Přijaté transfery
Investiční přijaté transfery
Neinvestiční přijaté transfery

Zdroj: Vlastní zpracování

Pro účely města jsou příjmy rozděleny do tříd, z nichž každá se dělí na několik položek. Zde jsou příklady položek jednotlivých tříd.

Třída 1 – Daňové příjmy: daně z příjmu FO ze závislé činnosti, ze samostatné činnosti, z kapitálových výnosů, daně z příjmu PO a daně za PO za obce, DPH, poplatek za uložení odpadů, odvody za odnětí půdy ze ZPF, poplatek za komunální odpad, poplatek ze psů, poplatek za užívání veřejného prostranství, odvod z loterií kromě automatů, příjmy za řídičské oprávnění, odvody z výherních hracích přístrojů, ostatní odvody z vybraných činností, správní poplatky, daně z nemovitostí.

Třída 2 – Nedaňové příjmy: Příjmy z poskytování služeb a výrobků, z prodeje zboží, ostatní příjmy z vlastní činnosti, odvody příspěvkových organizací, příjmy z úroků, příjmy z podílů na zisku a dividend, nekapitálové příspěvky a náhrady
Třída 3 – Kapitálové příjmy: příjmy z prodeje pozemků, z prodeje ostatních nemovitostí a příspěvky na pořízení DM.

Třída 3 – Kapitálové příjmy.

Třída 4 – Dotace: transfery ze státního rozpočtu, neinvestiční přijaté transfery od obcí a krajů, nedávkové transfery, podpora stavu přírody.

V následující tabulce je přehled skutečných příjmů města, rozdělených do čtyř kategorií: příjmy daňové, kapitálové, nedaňové a přijaté transfery a jejich následující dělení.

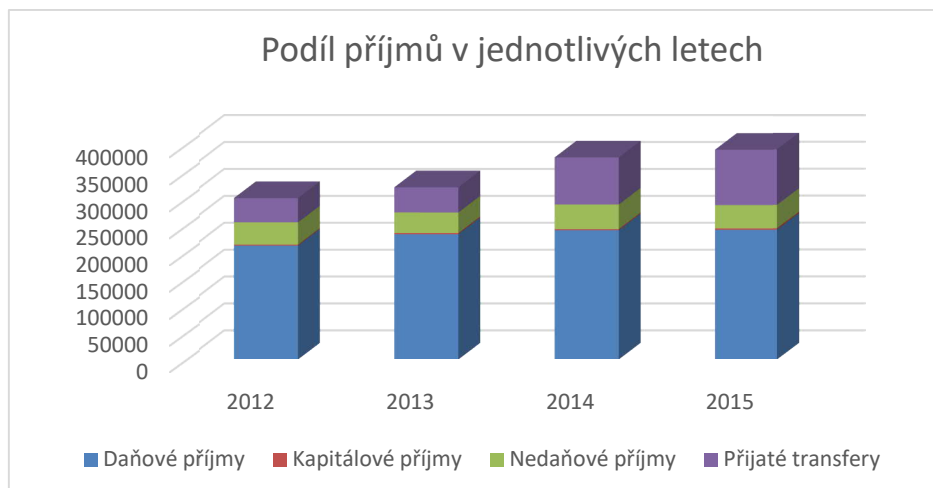
Podíl jednotlivých příjmů na celkových příjmech

Tabulka 11 – Kategorie výdajů

	2012	2013	2014	2015
Daňové příjmy	70,58%	72,74%	63,98%	61,81%
Nedaňové příjmy	13,83%	11,97%	12,19%	11,13%
Kapitálové příjmy	0,58%	0,68%	0,52%	0,67%
Přijaté transfery	15,02%	14,61%	23,32%	26,40%

Zdroj: Vlastní zpracování

V následujícím grafu jsou podíly jednotlivých příjmů pro porovnání v jednotlivých letech.

Graf 1 - Podíl kategorií příjmů v letech 2012-2015

Zdroj: Vlastní zpracování

Daňové příjmy

Nejvyšší položkou příjmů jsou daňové příjmy, které v jednotlivých letech činí přes 60%. I přesto, že procentuální podíl daňových příjmů se po roce 2013 snižuje, daňové příjmy v jednotlivých letech rostou. Svou výší 240 942 tis. Kč jsou daňové příjmy v roce 2015 nejvyšší od roku 1999. V roce 2014 došlo totiž k výraznému zvýšení příjmů z přijatých transferů téměř o 88%. Nejvýznamnější položkou daňových příjmů jsou daně z příjmů. V těsném závěsu jsou pak daně ze zboží a služeb v tuzemsku.

Kapitálové příjmy

Méně finančně významnou položkou příjmů jsou pak kapitálové příjmy, které tvoří v průměru 0,61% celkových příjmů. Řádově se pohybují v průměru okolo 2 100 tis. Kč a jsou tvořeny příjmy z prodeje majetku města (zejména pozemků, městských bytů a domů včetně pozemků). S postupným zmenšováním objemu majetku města, který by bylo možno prodat, klesá objem kapitálových příjmů. Co se týče příjmů z prodeje nemovitostí, příjmy stagnují.

Nedaňové příjmy

Nedaňové příjmy tvoří v průměru 12,3% celkových příjmů. V průběhu let mají kolísavý charakter, avšak nejde o významné meziroční změny. Více než 80% nedaňových příjmů tvoří příjmy z vlastní činnosti a odvody přebytků organizací s přímým vztahem. V roce 2015 byly nedaňové příjmy o 2 395 tis. Kč nižší oproti roku 2014. Příčinou byly především nižší odvody příspěvkových organizací městu.

Tabulka 12 – Meziroční změny nedaňových příjmů

v tis. Kč	2012	2013	2014	2015
Přijaté sankční platby a vratky transferů	3 794	3 866	3 885	4 249
<i>meziroční změna</i>	<i>na</i>	<i>1,90%</i>	<i>0,49%</i>	<i>9,37%</i>
Přijaté splátky půjčených prostředků	1 335	410	452	409
<i>meziroční změna</i>	<i>na</i>	<i>-69,29%</i>	<i>10,24%</i>	<i>-9,51%</i>
Příjmy z prodeje nekapitálového majetku a ostatní nedaňové příjmy	3 046	1 836	3 211	3 332
<i>meziroční změna</i>	<i>na</i>	<i>-39,72%</i>	<i>74,89%</i>	<i>3,77%</i>
Příjmy z vlastní činnosti a odvody přebytků organizací s přímým vztahem	33 313	32 182	38 220	35 383
<i>meziroční změna</i>	<i>na</i>	<i>-3,40%</i>	<i>18,76%</i>	<i>-7,42%</i>
Nedaňové příjmy	41 487	38 294	45 768	43 373

Zdroj: účetní výkazy města, vlastní úprava

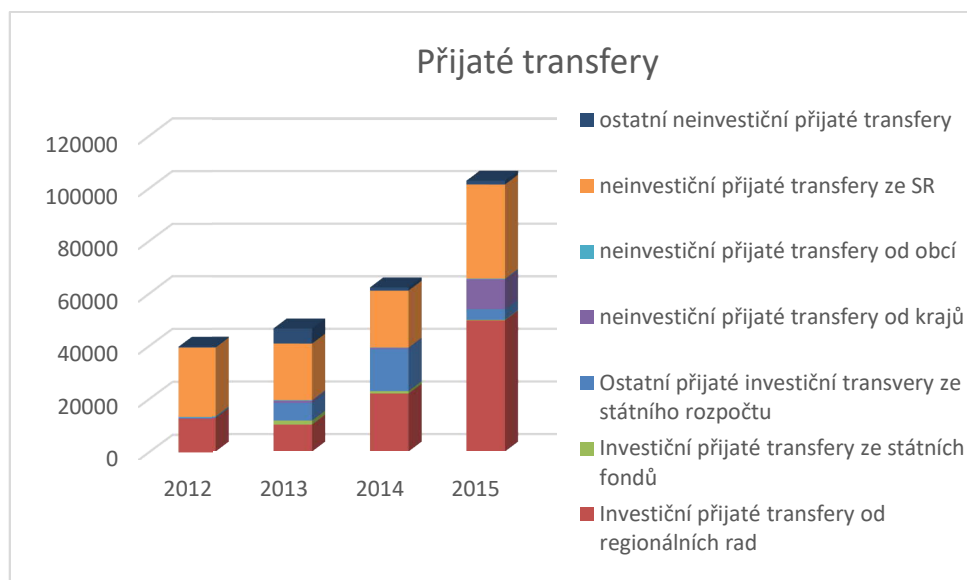
Přijaté transfery

Objem přijatých dotací se od roku 2012 neustále zvyšuje, přičemž v průměru tvoří okolo 19,8% celkových příjmů města. Nejvyšší nárůst nastal v roce 2015, kdy tvoří 26,4% celkových příjmů a oproti roku 2014 vzrostl o 13,2%. V roce 2015 dosáhly celkové přijaté transfery výše 102,918 mil. Kč, přičemž nejvyšší položku tvoří přijaté dotace na výkon státní správy ve výši 20,602 mil. Kč.

Tabulka 13 – Výše přijatých transferů v letech 2012-2015

Přijaté transfery (v tis. Kč)	2012	2013	2014	2015
Investiční přijaté transfery	12 655	18 472	38 942	54 089
Neinvestiční přijaté transfery	32 392	28 290	48 632	48 829

Zdroj: účetní výkazy města

Graf 2 – Přijaté transfery v letech 2012-2015

Zdroj: Vlastní zpracování

Vlastní a běžné příjmy

Jako vlastní příjmy označujeme souhrn daňových, nedaňových a kapitálových příjmů. Za běžné příjmy považujeme souhrn daňových a nedaňových příjmů a neinvestičních přijatých transferů.

7.1.2 Výdajová strana rozpočtu

Vykazovaná struktura výdajů má následující podobu:

Tabulka 14 – Kategorie výdajů

Běžné výdaje
Neinvestiční nákupy a související výdaje
Neinvestiční půjčené prostředky
Neinvestiční transfery do zahraničí
Neinvestiční transfery obyvatelstvu
Neinvestiční transfery soukromoprávním subjektům
Neinvestiční transfery veřejnoprávním subjektům a mezi Peněžními fondy téhož subjektu
Ostatní neinvestiční výdaje
Platy a podobné a související výdaje
Kapitálové výdaje
Investiční nákupy a související výdaje
Investiční půjčené prostředky
Investiční transfery

Zdroj: Vlastní zpracování

Pro účely města jsou výdaje děleny do dvou tříd, a to Třída 5 – Běžné výdaje a Třída 6 – kapitálové výdaje a jsou rozděleny dle odvětví následovně:

V tabulce je struktura skutečných výdajů rozdělena na výdaje běžné a kapitálové.

Tabulka 15 – Vertikální analýza výdajů

Skutečné výdaje (v tis. Kč)	2012	2013	2014	2015
Běžné výdaje	247 265	260 681	277 720	279 120
<i>podíl na celkových výdajích</i>	82,56%	84,00%	76,42%	73,95%
Kapitálové výdaje	52 234	49 649	85 693	98 301
<i>podíl na celkových výdajích</i>	17,44%	16,00%	23,58%	26,05%
Výdaje celkem	299 499	310 330	363 413	377 421

Zdroj: účetní výkazy města, vlastní úprava

Běžné výdaje tvoří 82,56% celkových příjmů a jejich nejvýznamnější položkou jsou neinvestiční nákupy a související výdaje (34,79%). V roce 2014 můžeme pozorovat velký skok u ostatních neinvestičních výdajů, kdy nastala změna o více než 100% a v následujícím roce přišel další obrat do podobných hodnot jako v roce 2013.

Tabulka 16 – Výše běžných výdajů v letech 2012-2015

Běžné výdaje (v tis. Kč)	2012	2013	2014	2015
Neinvestiční nákupy a související výdaje	86 019	91 359	94 440	90 030
Neinvestiční půjčené prostředky	0	0	30	45
Neinvestiční transfery do zahraničí	100	0	100	0
Neinvestiční transfery obyvatelstvu	1 534	1 573	1 624	1 738
Neinvestiční transfery soukromoprávním subjektům	34 251	37 075	34 813	34 692
Neinvestiční transfery veřejnoprávním subjektům a mezi peněžními fondy téhož subjektu	49 607	49 838	63 100	66 618
Ostatní neinvestiční výdaje	9	1 328	-7	1 678
Platy a podobné a související výdaje	75 745	79 506	83 620	84 318

Zdroj: účetní výkazy města

V rámci snižování nákladů na provozní výdaje města začalo město využívat centrálních nákupů elektrické energie, služeb mobilního operátora, pojištění vozidel, nákup kancelářských potřeb nebo například zavedení centrálního tisku.

Kapitálové výdaje jsou zastoupeny především investičními nákupy, které tvoří téměř 98%.

Tabulka 17 – Výše kapitálových výdajů v letech 2012-2015

Kapitálové výdaje (v tis. Kč)	2012	2013	2014	2015
Investiční nákupy a související výdaje	51 167	49 164	84 353	97 636
Investiční půjčené prostředky	158	485	560	266
investiční transfery	910	0	780	398

Zdroj: účetní výkazy města

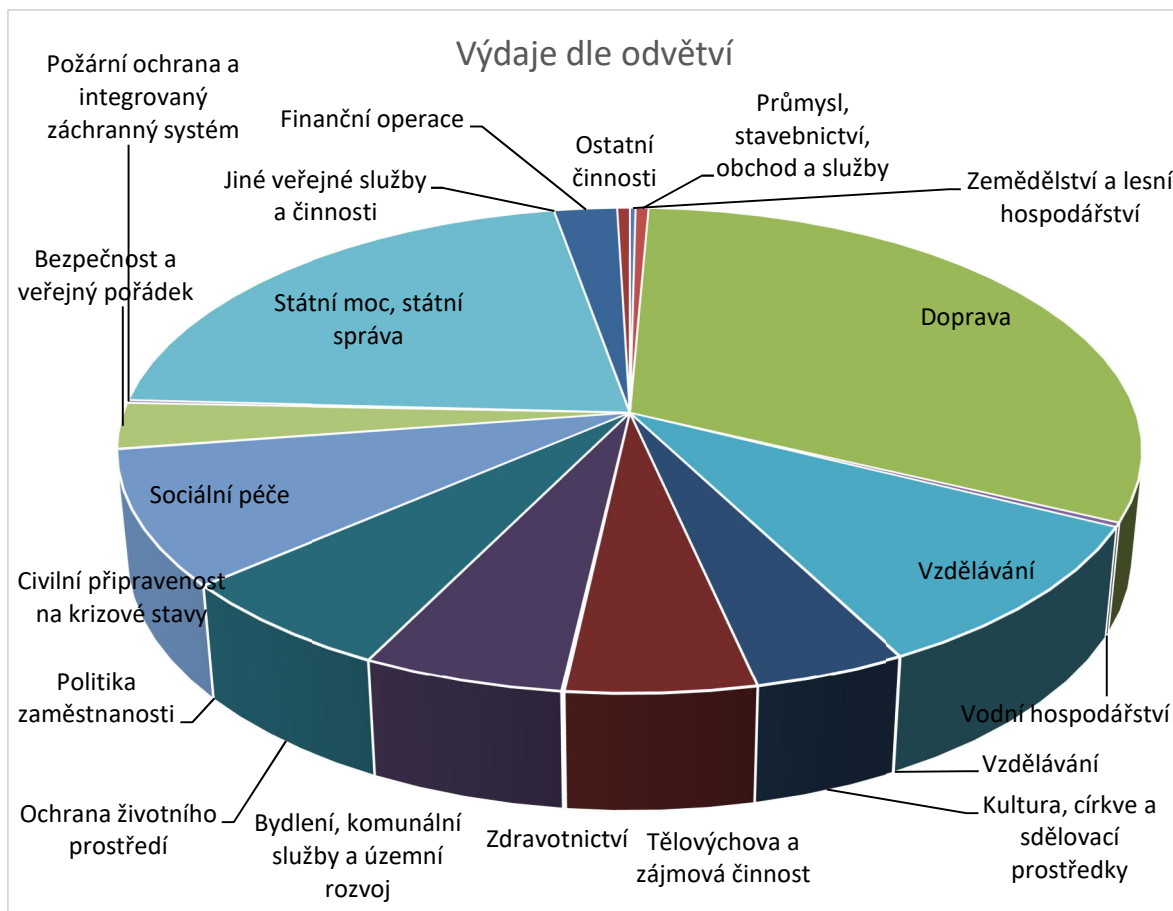
V tabulce je znázorněn podíl investic na výdajích. Jak je vidět, nejvyšší procentuální podíl je vykazován v roce 2015, což je dáno velkým množstvím investičních akcí, které bylo uskutečněno. Růst investic do oprav a údržby svědčí o dobré péči o majetek města. V letech 2012 a 2013 neproběhly významné investiční akce a město se připravovalo na velkou investiční akci v podobě Vjezdu do areálu TOMA plánovanou na rok 2014. Tato akce byla dokončena v roce 2015.

Tabulka 18 – Podíl investic na výdajích

Rok	2012	2013	2014	2015
Podíl investic na celkových výdajích	17,44%	16,00%	23,58%	26,00%
Podíl investic, oprav a udržování na celkových výdajích	26,81%	25,47%	31,80%	33,65%

Zdroj: Vlastní zpracování

V závěrečném účtu města jsou výdaje rozděleny dle odvětví. Jejich procentuální výše a složení je znázorněna v následujícím grafu. Pro účel vytvoření grafu bylo využito údajů roku 2015.

Graf 3 - Podíl výdajů dle odvětví v roce 2015

Zdroj: účetní výkazy, vlastní zpracování

Nejvyšší podíl na celkových výdajích má odvětví dopravy a na druhém místě Státní moc, státní správa.

Zemědělství a lesní hospodářství – toto odvětví zahrnuje výdaje na psy (sáčky, krmivo a pobyt odchycených psů), odchyt holubů, celoplošnou deratizaci města, podporu chovu včel a ochránců přírody.

Průmysl, stavebnictví, obchod a služby- především výdaje na propagaci města, výdaje na provoz turistického informačního centra (TIC) a nákup propagačních předmětů.

Doprava – Podíl tohoto odvětví na celkových výdajích činí 31,48% k 31. 12. 2015. Zahrnuje provozní výdaje na údržbu a čištění místních komunikací, opravy a úpravy chodníků, parkovišť, cyklostezek, zastávek MHD. Velkou investiční akcí v podobě Vjezdu do areálu TOMA narostly v roce 2014/2015 výdaje v tomto odvětví o téměř 52 mil. Kč. Město v předchozích letech budovalo také cyklostezku, která spadá do tohoto odvětví.

Vodní hospodářství – zahrnuje výdaje na opravy a údržbu městské kanalizace, protipovodňových zdí nebo provoz fontán. Nejvýznamnější položkou jsou platby za správu kanalizační sítě.

Školství a vzdělávání - zahrnuje výdaje na mateřské, základní a střední školy. Příspěvkové organizace města ve školství ukončily rok 2015 s přebytkem. Případné ztráty z hlavní činnosti PO byly pokryty zisky z činnosti doplňkové.

Kultura, sdělovací prostředky a církve – zahrnuje příspěvek na činnosti Besedy Otrokovice a Velkého sálu, které mají na starosti kulturní události. Dále příspěvky na provoz městské knihovny a její pobočky i výdaje spojené s městskými novinami, obřady a občanské záležitosti.

Tělovýchova a zájmová činnost – zahrnuje příspěvky organizacím, klubům a spolkům provozující sportovní činnost a organizované akce. Např. TJ Jiskra Otrokovice, FC Viktoria Otrokovice, FK Panthers Otrokovice. Další výdaje jdou na provoz a údržbu sportovních zařízení, která vlastní město (sportovní hala, koupaliště, PO DDM Sluníčko).

Zdravotnictví – zahrnuje výdaje na provoz zdravotnických zařízení. Dotace zařízením, které souvisí s péčí o občany, spolkům zdravotně postižených, Babybox o. s. a dalším spolkům a nadacím. (Nadace kostní dřevě, Český červený kříž a jiné)

Bydlení, komunální služby a územní rozvoj – zahrnuje výdaje na údržbu či rekonstrukci městských bytů a nebytových prostor, výdaje na veřejné osvětlení a provoz městského hřbitova.

Ochrana životního prostředí – zahrnuje výdaje na péči o městskou zeleň, odpadové hospodářství, péči o chráněné části přírody a ekologii.

Politika zaměstnanosti – výdaje na podporu zaměstnanosti (např. u zdravotně postižených).

Sociální služby, péče a pomoc – zahrnuje příspěvky na stravování důchodců, sociálně právní ochranu dětí, výdaje na kluby důchodců a Domovinku, dotace organizacím (Charita Sv. Anežky, Naděje Otrokovice).

Civilní připravenost na krizové stavy – výdaje související s povodněmi, přírodními kalamitami a humanitární pomocí.

Bezpečnost a veřejný pořádek – zahrnuje výdaje na městskou policii a dohled nad městem (kamerový systém).

Požární ochrana a IZS – výdaje na vybavení a činnost hasičů a podporu činnosti dobrovolných hasičů a dalších složek integrovaného záchranného systému.

Veřejná správa a služby – výdaje související s činností veřejné správy, vyplacené mzdy úředníkům.

Finanční operace – zahrnuje úroky z úvěrů, bankovní poplatky, platbu daně z příjmu za město.

Ostatní činnosti – zahrnují vyúčtování dotací a odvody vratek dotací.

7.1.3 Financování

V tabulce je přehled financování v jednotlivých letech. Položka přijaté půjčené prostředky vykazuje ve skutečnosti pouze účetní případy zaúčtované na položku 8xx3.

Přebytek v roce 2015 byl využit ke snížení čerpání bankovních úvěrů, které se snížily ke konci roku celkem o 11,477 mil. Kč.

Tabulka 19 – Financování 2012-2015

v tis. Kč	2012	2013	2014	2015
Změna stavu krátkodobých bankovních účtů	3 934	116	-1 723	-1 109
Dlouhodobé přijaté půjčené prostředky	89 900	30 000	35 000	40 000
Uhrazené splátky dlouhodobých půjček	-94 759	-39 959	-44 959	-51 477
Operace, které nejsou příjmy/výdaje	476	143	-486	164
Financování	-449	-9 700	-12 168	-12 422

Zdroj: účetní výkazy města, vlastní úprava

7.2 Vybrané ukazatele hospodaření

Ukazatelů, které slouží k analyzování hospodaření je celá řada. Mezi základní patří analýza absolutních ukazatelů. Ta byla použita v předchozí kapitole a ilustrovala podíly jednotlivých příjmů a výdajů, nejen formou změn v čase, ale také formou podílu dvou hodnot.

Dalšími ukazateli jsou zadluženost a likvidita. Při přezkoumání hospodaření územních samosprávních celků a dobrovolných svazků obcí, musí být využit také ukazatel podílu pohledávek a závazků na rozpočtu územního celku a podíl zastaveného majetku na celkovém majetku.

7.2.1 Zadluženost

Co se týče zadluženosti města, nejvyšší je vykazována v roce 2014, kdy došlo k vyššímu nárůstu závazků, především krátkodobých (vůči dodavatelům). V roce 2015 došlo k jejich opětovnému snížení a město se tak dostalo ve zkoumaném období do nejnižší míry zadluženosti. Nárůst tohoto ukazatele souvisí s povinným předfinancováním projektů, na které mají obce slíbenou podporu z evropských fondů.

Tabulka 20 - Zadluženost

	2012	2013	2014	2015
Zadluženost	9,69%	9,16%	12,86%	7,81%
Finanční nezávislost	90,31%	90,84%	87,14%	92,19%

Zdroj: Vlastní zpracování

K největším pohybům úvěrového čerpání došlo v roce 2015. K 1. 1. 2015 byl čerpán úvěr ve výši 90,165 mil. Kč. Toto bylo zapříčiněno jednorázovou úhradou částky související s investiční akcí stavby Vjezdu do areálu TOMA. V březnu roku 2015 došlo k výraznému zvýšení úvěrového zatížení města. Během roku se úvěrové zatížení postupně snižovalo až na 78,7 mil. Kč. Snižování bylo urychleno díky skutečným příjmům, které byly oproti schválenému rozpočtu vyšší o 9,37% a zároveň díky nižším výdajům o 2,78% z upraveného rozpočtu.

Tabulka 21 – Snižování úvěrů

	2012	2013	2014	2015
úvěr k 1.1.	114,941 mil. Kč	110,082 mil. Kč	100,124 mil. Kč	90,165 mil. Kč
úvěr k 31.12.	110,082 mil. Kč	100,124 mil. Kč	90,165 mil. Kč	78,689 mil. Kč
Snížení úvěru	4,859 mil. Kč	9,958 mil. Kč	9,959 mil. Kč	11,477 mil. Kč
Výše investic	52,234 mil. Kč	49,649 mil. Kč	85,693 mil. Kč	98,301 mil. Kč

Zdroj: závěrečný účet města, 2015

Z tabulky je vidět, že město je schopno splácet své úvěry přijaté před rokem 2012 a současně je schopno investiční výstavby. Současná úroková míra je v takové výši, která nepředstavuje pro město hrozbu. V dalších letech se dá předpokládat její nárůst, jelikož již nemá kam klesat.

Tabulka 22 – Přijaté úvěry

Rok přijetí	Sjednaný rámec	Druh	Nesplacený zůstatek
2010	50 mil. Kč	investiční úvěr	25,207 mil. Kč
2012	100 mil. Kč	revolvingový úvěr	35,0 mil. Kč
2014	20 mil. Kč	investiční úvěr	18,482 mil. Kč

Zdroj: vlastní úprava; závěrečný účet města, 2015

V roce 2015 mělo město Otrokovice sjednány tři bankovní úvěry, přičemž dva z nich byly investiční a jeden revolvingový. Věřitelem je ve všech případech Komerční banka a.s. Praha. Investiční úvěr z roku 2010 byl plně vyčerpán v roce 2011 a poté byl již splácen pravidelnou splátkou 0,413 mil. Kč měsíčně. Investiční úvěr přijatý závěrem roku 2014 byl využit k financování investiční akce výstavby Vjezdu do areálu Toma. V lednu 2015 byl čerpán 1,0 mil. Kč a v březnu zbylých 19,0 mil. Kč. Od února je splácen měsíční splátkou 0,138 mil. Kč. K 1. 1. 2015 bylo čerpáno 60 mil. Kč z revolvingového úvěru a v lednu a červnu téhož roku bylo čerpáno dalších 35 mil. Kč. V pěti splátkách bylo v tomto roce splaceno 45 mil. Kč, následovně:

Tabulka 23- Splátky investičního úvěru v roce 2015

Měsíc	Splátka	Zůstatek
červen	15 mil. Kč	65 mil. Kč
srpen	10 mil. Kč	55 mil. Kč
září	5 mil. Kč	50 mil. Kč
říjen	5 mil. Kč	45 mil. Kč
prosinec	10 mil. Kč	35 mil. Kč
celkem	45 mil. Kč	

Zdroj: Vlastní zpracování

7.2.2 Likvidita

L1 - Běžná likvidita – Bývá nazývána i jako celková likvidita. Jde o schopnost majetku přeměnit se na peníze v co nejkratší době. Pokud se prodávaný majetek prodá rychle, jedná se o vysokou likviditu. Nejlikvidnější jsou samozřejmě prostředky v pokladně a prostředky na BÚ, nejméně likvidní jsou pak budovy. Hodnota celkové likvidity by se neměla nikdy pohybovat v intervalu $<0;1>$. Doporučená hodnota ukazatele je od hodnoty 1, což je v případě města splněno. Vyjma roku 2014, kdy byly krátkodobé závazky velmi vysoké.

L2 – Okamžitá (hotovostní) likvidita – je tvořena nejlikvidnějším majetkem, tudíž prostředky na účtu obce a prostředky v pokladně. U podniků je tato likvidita stanovena do výše 0,2 jako vhodná, a to platí i pro obce. Zde však bývá hodnota ke konci roku většinou vyšší. V roce 2014 byla okamžitá likvidita nejbližší doporučené hranici, v ostatních letech však peníze představovaly více než polovinu hodnoty závazků.

Tabulka 24 - Likvidita

Likvidita	2012	2013	2014	2015
L1	1,26	1,27	0,52	1,31
L2	0,57	0,55	0,16	0,58

Zdroj: Vlastní zpracování

7.2.3 Podíl pohledávek a závazků na rozpočtu

Tabulka 25 – Podíl pohledávek a závazků na rozpočtu

Podíl pohledávek na rozpočtu	
A - Vymezení pohledávek	17 559 tis. Kč
B - Vymezené rozpočtové příjmy	389 841 tis. Kč
(A/B)*100%	4,50%
Podíl závazků na rozpočtu	
C - Vymezení závazků	15 962 tis. Kč
B - Vymezené rozpočtové příjmy	389 841 tis. Kč
(C/B)*100%	5,31%

Zdroj: závěrečný účet města, 2015, vlastní úprava

7.2.4 Podíl zastaveného majetku na celkovém majetku

Pro výpočet tohoto ukazatele bylo použito posledního ze zkoumaných let, roku 2015.

Tabulka 26 – Podíl zastaveného majetku

Rok	2015
Vymezení zastaveného majetku	116 219 tis. Kč
Vymezení majetku	2 186 690 tis. Kč
Podíl zastaveného majetku na celkovém majetku	5,31%

Zdroj: závěrečný účet města, 2015

Nesplacené úvěry města činí 78 688 tis. Kč.

7.2.5 Další ukazatele

Podíl cizích zdrojů na aktivech

Tabulka zobrazuje vývoj podílu cizích zdrojů města Otrokovice na celkových aktivech. Největší skok byl zaznamenán v roce 2014, kdy se zvýšily nejen cizí zdroje, ale také

aktiva. Důvodem je investiční akce, která způsobila nárůst majetku, ale také závazků ze strany města.

Tabulka 27 – Podíl cizích zdrojů na aktivech

v tis. Kč	2012	2013	2014	2015
Cizí zdroje	166 144	159 420	247 929	140 580
Aktiva	1 714 217	1 740 003	1 927 528	1 799 608
Podíl CZ/A	9,69%	9,16%	12,86%	7,81%

Zdroj: Vlastní zpracování

Výše dluhu k saldu běžného rozpočtu

Tento ukazatel vyjadřuje, za kolik let by bylo město schopno splatit své dlouhodobé úvěry, pokud by k jejich splacení využila přebytky celého salda běžného rozpočtu. Nejlépe dopadl rok 2015, kdy by bylo město schopno splatit úvěry za necelý rok a půl. Naopak v roce 2012 by to trvalo necelé 3 roky.

Tabulka 28 – Výše dluhu k saldu běžného rozpočtu v letech 2012-2015

v tis. Kč	2012	2013	2014	2015
Dlouhodobé úvěry	110 083	100 124	90 165	78 689
Přijaté dlouhodobé návratné finanční výpomoci	0	0	0	0
Dluh celkem	110 083	100 124	90 165	78 689
Běžné příjmy	285 569	299 376	334 692	333 140
Běžné výdaje	247 265	260 681	277 720	279 120
Saldo běžného rozpočtu	38 304	38 695	56 972	54 020
Výše dluhu/saldo	2,87	2,59	1,58	1,46

Zdroj: Vlastní zpracování

Ukazatel dluhové služby

Stanovená hranice pro tento ukazatel je 30%. Jakmile obec tuto hranici překročí více než jednou, přidá ji Ministerstvo financí ne seznam obcí a krajů poskytovatelům prostředků ze státního rozpočtu a fondů, aby při projednávání žádostí o dotace přihlédl k této skutečnosti. Z tabulky je vidět, že město od roku 2012 (kdy město překročilo hranici) vydalo nižší objem vybraných příjmů. Překročení hranice bylo způsobeno výší uhrazených splátek dlouhodobých přijatých prostředků v daném roce.

Tabulka 29 – Ukazatel dluhové služby v letech 2012-2015

	2012	2013	2014	2015
Daňové příjmy	211 690	232 792	240 292	240 942
Nedaňové příjmy	41 487	38 294	45 768	43 373
Přijaté dotace - položka 4112	23 398	20 721	20 641	20 602
Dluhová základna	276 575	291 807	306 701	304 917
Uhrazené splátky dlouhodobých přijatých půjčených prostředků	94 759	39 959	44 959	51 477
Vlastní úroky	1 886	1 128	1 172	1 157
Dluhová služba	96 645	41 087	46 131	52 634
Ukazatel dluhové služby v %	34,94%	14,08%	15,04%	17,26%

Zdroj: Vlastní zpracování

8 MAJETEK MĚSTA

Evidence majetku města spadá pod odbor majetko-právní. Od roku 2011 město uplatňuje odpisování majetku, což způsobil jednorázové snížení stavu majetku k 1. 1. 2011, a to o 0,226 mld. Kč. Hodnota majetku k 1. 1. 2012 tudíž činila 1,640 mld. Kč. Majetek je odepisován účetními odpisy. Odpisový plán je stanoven dle přílohy ČÚS 708 s výjimkami některých majetkových položek.

Tabulka 30 – Hodnota majetku města v letech 2012-2015

Rok (k 31.12.)	Hodnota majetku města k 31.12.
2012	1,714 mld. Kč
2013	1,740 mld. Kč
2014	1,928 mld. Kč
2015	1,800 mld. Kč

Zdroj: účetní výkazy, vlastní úprava

V hodnotách jsou zahrnuty odpisy, nově zařazené investice i úbytky majetku vyřazeného prodejem. V roce 2014 vzrostla skokově hodnota majetku díky zařazení Vjezdu do areálu TOMA do evidence majetku.

Město vlastní tyto podniky se 100% účastí k 31.12.2015:

- Městská poliklinika s.r.o.
- Otrokovická Beseda s.r.o.
- Technické služby Otrokovice s.r.o.
- TEHOS spol. s r.o.

Další majetkové účasti města Otrokovice v podnicích s podstatným vlivem jsou:

- Moravská skládková společnost a.s.
- Dopravní společnost Zlín-Otrokovice s.r.o.

Město má v držení také akcie společnosti Vodovody a kanalizace Zlín a.s.

Ve správě města je zařazen také majetek příspěvkových organizací, které jsou uvedeny v základních údajích o městě.

Některý majetek města je pronajímán, jako například budova Otrokovické Besedy a prostory Městské galerie, městské byty i nebytové prostory k podnikání, či některé pozemky (nejen k podnikání).

Město zapůjčilo objekt občanské vybavenosti Charitě Svaté Anežky k provozování Domova pro matky s dětmi v hodnotě 2,361 mil. Kč, mycí stroj Poliklinice Otrokovice s.r.o. nebo např. základním školám vybavení učeben jazyků a PC v hodnotě 5,990 mil. Kč.

8.1 Oceňování a vykazování

Ocenění majetku určeného k prodeji je upraveno interním nařízením, které stanovuje, že reálnou hodnotou je přeceněn majetek v případě, že je známá tržní cena nebo je k dispozici znalecký posudek a rozdíl mezi reálnou a účetní hodnotou je vyšší než 200 tis. Kč.

V rozvaze je vykazován dlouhodobý nehmotný majetek především jako software, drobný DNM a ostatní DNM.

Dlouhodobý hmotný majetek je vykazován v podobě pozemků, kulturních předmětů, staveb, samostatných hmotných movitých věcech a souborech hmotných věcí, drobný DHM, ostatní DHM, nedokončený DHM a poskytnuté zálohy na DHM.

Dlouhodobý finanční majetek představují majetkové účasti v osobách s rozhodujícím a s podstatným vlivem, ostatní DFM a poskytnuté zálohy na DFM.

Poslední položkou stálých aktiv jsou pak dlouhodobé pohledávky

- O zásobách se účtuje způsobem B;
- dlouhodobý majetek je oceňován pořizovací cenou včetně nákladů souvisejících s pořízením;
- drobný DHM je vykazován v pořizovací ceně (od 3 do 40 tis. Kč);
- drobný DNM je vykazován v pořizovací ceně (od 7 do 60 tis. Kč);
- pozemky nabyté směnou jsou oceňovány reprodukční pořizovací cenou na základě znaleckého posudku;
- majetek bezúplatně nabytý státem je oceněn v cenách dle evidence převodce;
- cenné papíry a majetkové účasti s rozhodujícím a podstatným vlivem jsou oceňovány pořizovací cenou;
- akcie jsou oceňovány v nominální hodnotě;
- úroky z dlouhodobých úvěrů jsou vykazovány jako provozní náklady.

8.2 Analýza aktiv

V tabulce je zachyceno základní rozdělení aktiv a pasiv. Stálá aktiva, konkrétně dlouhodobý hmotný majetek tvoří největší část aktiv (přes 83%). Nejmenší vykazovanou položkou

jsou zásoby, které nedosahují ani jednoho procenta. Naopak nejnižší položkou je dlouhodobý nehmotný majetek se zastoupením méně než 1% stálých aktiv.

Tabulka 31 – Horizontální analýza aktiv

	2012	2013	2014	2015
Aktiva	1 714 217	1 740 003	1 927 528	1 799 608
<i>meziroční změna</i>	<i>na</i>	1,50%	10,78%	-6,64%
Stálá aktiva	1 675 237	1 697 169	1 857 743	1 750 881
<i>meziroční změna</i>	<i>na</i>	1,31%	9,46%	-5,75%
DNM	2 745	1 636	646	678
<i>meziroční změna</i>	<i>na</i>	-40,40%	-60,51%	4,95%
DHM	1 425 421	1 448 378	1 610 313	1 502 933
<i>meziroční změna</i>	<i>na</i>	1,61%	11,18%	-6,67%
DFM	245 253	245 253	245 253	245 253
<i>meziroční změna</i>	<i>na</i>	0	0	0
Dlouhodobé pohledávky	1 818	1 903	1 532	2 017
<i>meziroční změna</i>	<i>na</i>	4,68%	-19,50%	31,66%
Oběžný majetek	38 980	42 834	69 785	48 727
<i>meziroční změna</i>	<i>na</i>	9,89%	62,92%	-30,18%
Zásoby	29	30	19	13
<i>meziroční změna</i>	<i>na</i>	3,45%	-36,67%	-31,58%
Krátkodobé pohledávky	21 224	24 095	48 930	27 265
<i>meziroční změna</i>	<i>na</i>	13,53%	103,07%	-44,28%
KFM	17 727	18 709	20 836	21 449
<i>meziroční změna</i>	<i>na</i>	5,54%	11,37%	2,94%

Zdroj: účetní výkazy města, vlastní úprava

Dlouhodobý finanční majetek stagnuje na stejné výši. V roce 2014 došlo k výraznému poklesu dlouhodobého nehmotného majetku a to o 60,51%. Naopak se zvýšila stálá aktiva o 9,46%, především díky zařazení stavby Vjezdu areálu TOMA do majetku.

Co se týče oběžného majetku, město nevykazuje velké zásoby. Nejvyšší stav tedy zaznamenáváme v krátkodobých pohledávkách, přičemž v roce 2014 byla jejich hodnota nejvyšší. Vzrostly skokově o 103% a v roce 2015 se snížily o necelých 45%.

Co se týče pasiv, jejich většinu tvoří Vlastní kapitál. Součástí vlastních prostředků je také výsledek hospodaření, který je ve všech letech kladný a má rostoucí charakter, což svědčí o dobrém hospodaření. Cizí zdroje se pohybují pod hranicí 10%, avšak v roce 2014 došlo k nárůstu cizího kapitálu 3,7%. Příčinou bylo zvýšení krátkodobých závazků, které se v roce 2015 opět snížily. V letech 2012-2015 nebyly tvořeny žádné rezervy.

ZÁVĚR

Tato bakalářská práce je zaměřena na hospodaření obce. Přestože by se mohlo zdát, že hospodaření obcí a podniků je stejné, není tomu tak. Obce vyžadují trochu odlišný způsob pohledu a využití jiných ukazatelů, vzhledem k faktu, že nejsou primárně založeny za účelem zisku.

Cílem práce bylo analyzovat rozpočtové hospodaření města Otrokovice. Výsledkem byla analýza příjmové a výdajové strany rozpočtu a vyhodnocení zjišťovaných ukazatelů hospodaření.

V teoretické části práce byla zpracována literární rešerše s pomocí děl souvisejících s hospodařením municipalit a účetnictvím obcí a územních samosprávných celků. Byly objasněny pojmy související s obecní problematikou, včetně vymezení z hlediska české legislativy. V této části byly teoreticky představeny vybrané ukazatele hospodaření a metody používaných analýz a charakterizovány jednotlivé položky rozpočtu. Formou ukázkových příkladů byly zaúčtovány vybrané příjmy a výdaje obcí. Okrajově byl charakterizován také majetek obcí, jelikož často hraje roli v příjmech, ať už formou pronájmu či prodeje majetku, který je ve vlastnictví obce. Investiční akce obcí (např. výstavba objektů) se projeví nejen pohybem na straně výdajů či příjmů, ale také nárůstem stálých aktiv - dlouhodobého majetku obce.

V praktické části byly aplikovány teoretické poznatky a byla provedena analýza příjmů a výdajů za použití poměrových a absolutních ukazatelů. Byla provedena horizontální analýza aktiv, která ilustrovala meziroční změny v pohybech aktiv, jak stálých tak oběžných. Běžná likvidita se pohybuje v doporučených hodnotách. Město je schopno dobře splácet své závazky. Co se týče zadluženosti, město je převážně finančně nezávislé a zadluženost se pohybuje okolo 10%. Výjimkou ve sledovaných letech byl rok 2014, kdy došlo k velké investiční akci. Ve zkoumaných letech dosahuje saldo rozpočtu kladných hodnot a přebytky jsou rok od roku vyšší. Ukazatel výše dluhu k saldu běžného rozpočtu ukázal, že při využití běžného salda ke splacení dlouhodobých závazků, by město splatilo dluh během necelých dvou let. Podíl cizích zdrojů financování dosahuje rozumných hodnot a v roce 2015 se hodně snížil, což je pozitivem. Město je schopno plánovat a následně realizovat investiční akce. Je využíváno také mnohých transferů, jejichž počet se rok od roku zvyšuje.

Drobné výkyvy v některých ukazatelích zaznamenané v roce 2014, v důsledku velké investiční akce, se v následujícím roce srovnaly. Z výsledků analýz vyplývá, že hospodaření města je dobré a může se dále zdokonalovat.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

ČESKO. Zákon č. 565/1990 ze dne 13. prosince 1990, České národní rady o místních poplatcích. In: *Sbírka zákonů České republiky*. [online]. 1990. Částka 92. Stránky 2106 - 2109. [cit. 2016-10-12]. Dostupné z: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirkazakonu/>

ČESKO. Zákon č. 128 ze dne 12. Dubna 2000, o obcích. In: *Sbírka zákonů České republiky*. [online]. 2000. Částka 38. Stránky 1737-1764. [cit. 2016-12-12]. Dostupné z: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirkazakonu/>

ČESKO. Vyhláška MF ČR č. 323 ze dne 2. července 2002, o rozpočtové skladbě. In: *Sbírka zákonů České republiky*. [online] 2002. Částka 118. Stránky 6909-6966. [cit. 2017-01-09]. Dostupné také z: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirkazakonu/>

ČESKO. Zákon č. 420 ze dne 10. června 2004, o přezkoumávání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí. In: *Sbírka zákonů České republiky*. [online]. 2004. Částka 138. Stránky 8078-8086. [cit. 2017-01-12]. Dostupné z: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirkazakonu/>.

ČSÚ. ©2016. *Český statistický úřad: Počet obyvatel v obcích – k. 1.1.2016*. [online] Zlín. [cit.2016-12-12]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/pocet-obyvatel-v-obcich>

KRAFTOVÁ, Ivana. Finanční analýza municipální firmy. 1. Vyd. Praha: C. H. Beck; 2002, 206 s. ISBN 80-7179-778-2

MÁČE, Miroslav. *Účetnictví pro územní samosprávné celky, příspěvkové organizace a organizační složky státu: aplikace v příkladech*. Praha: Grada, 2012, 632 s. ISBN 978-80-247-3637-2

Město Otrokovice. *Městský úřad Otrokovice: Základní informace*. [online]. Otrokovice, ©2016. [cit. 2016-30-11]. Dostupné z: <http://www.otrokovice.cz/>.

OECD. *OECD Economic Surveys: Czech Republic 2016*. Paris: OECD, 2016. ISBN 9789264257238.

OTRUSINOVÁ, Milana a Dana **KUBÍČKOVÁ.** *Finanční hospodaření municipálních účetních jednotek: po novele zákona o účetnictví*. Praha: C. H. Beck, 2011, 178 s. ISBN 978-80-7400-342-4

PAVELKOVÁ, Drahomíra a Adriana **KNÁPKOVÁ**. *Podnikové finance: studijní pomůcka pro distanční studium*. 4. Vyd. Zlín: Univerzita Tomáše Bati, 2008, 293 s. ISBN 978-80-731-8732-3.

PEKOVÁ, Jitka. *Hospodaření a finance územní samosprávy*. Praha: Management Press, 2004, 375 s. ISBN 80-7261-086-4.

PEKOVÁ, Jitka, Jaroslav **PILNÝ** a Marek **JETMAR**. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. 3. aktualiz. a rozš. vyd. Praha: ASPI, 2008, 712 s. ISBN 978-80-7357-351-5.

PEKOVÁ, Jitka, Jaroslav **PILNÝ** a Marek **JETMAR**. *Veřejný sektor – řízení a financování*. 1. Vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2012, 485 s. ISBN 978-80-7357-936-4.

PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. 3. aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Grada, 2015, 280 s. ISBN 978-80-247-5608-0

SEDMIHRADSKÁ, Lucie. *Rozpočtový proces obcí*. Praha: Wolters Kluwer, 2015, 179 s. ISBN 978-80-7478-968-0.

VOJTKOVÁ, Aneta. *Zhodnocení hospodaření obce Vyškov*. Brno, 2013. Bakalářská práce. Mendelova univerzita v Brně, Provozně ekonomická fakulta. Vedoucí práce Lucie Bartůňková. Dostupné z: <http://is.mendelu.cz/lide/clovek.pl?id=33070;%20zalozka=7;studium=50309;zp=40695;lang=cz>

ŽEHROVÁ, Jana a Daniela, **PFEIFEROVÁ**. *Finance municipalit*. Praha: Česká zemědělská univerzita, 2016. ISBN 978-80-213-2024-6

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

BO	Běžné období
CP	Cenné papíry
ČR	Česká republika
DČ	Doplňková činnost
DM	Dlouhodobý majetek
DFM	Dlouhodobý finanční majetek
DHM	Dlouhodobý hmotný majetek
DNM	Dlouhodobý nehmotný majetek
DPH	Daň z přidané hodnoty
EU	Evropská unie
FO	Fyzická osoba
HČ	Hlavní činnost
KFM	Krátkodobý finanční majetek
N	Náklady
NO	Nezisková organizace
OECD	Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj
OS	Organizační složka
PO	Právnícká osoba
PP	Peněžní prostředky
V	Výnosy

SEZNAM GRAFŮ A OBRÁZKŮ

Graf 1 - Podíl kategorií příjmů v letech 2012-2015.....	42
Graf 2 – Přijaté transfery v letech 2012-2015.....	44
Graf 3 - Podíl výdajů dle odvětví v roce 2015.....	47
Obrázek 1 – Organizační struktura	37

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 – Rozloha obcí OECD	13
Tabulka 2 – Rozdíly mezi obcí a podnikem	14
Tabulka 3 – Rozdělení příjmů dle návratnosti.....	22
Tabulka 4 – Rozdělení výdajů	26
Tabulka 5 - Počet obyvatel	36
Tabulka 6 – Skutečné příjmy a výdaje.....	39
Tabulka 7 – Úpravy příjmů.....	39
Tabulka 8 – Úpravy výdajů	39
Tabulka 9 – Saldo rozpočtu	40
Tabulka 10 – Kategorie příjmů	40
Tabulka 11 – Kategorie výdajů.....	41
Tabulka 12 – Meziroční změny nedaňových příjmů	43
Tabulka 13 – Výše přijatých transferů v letech 2012-2015.....	43
Tabulka 14 – Kategorie výdajů.....	44
Tabulka 15 – Vertikální analýza výdajů	45
Tabulka 16 – Výše běžných výdajů v letech 2012-2015	45
Tabulka 17 – Výše kapitálových výdajů v letech 2012-2015.....	46
Tabulka 18 – Podíl investic na výdajích.....	46
Tabulka 19 – Financování 2012-2015	49
Tabulka 20 - Zadluženost	50
Tabulka 21 – Snižování úvěrů	50
Tabulka 22 – Přijaté úvěry.....	50
Tabulka 23- Splátky investičního úvěru v roce 2015	51
Tabulka 24 - Likvidita	52
Tabulka 25 – Podíl pohledávek a závazků na rozpočtu.....	52
Tabulka 26 – Podíl zastaveného majetku	52
Tabulka 27 – Podíl cizích zdrojů na aktivech.....	53
Tabulka 28 – Výše dluhu k saldu běžného rozpočtu v letech 2012-2015	53
Tabulka 29 – Ukazatel dluhové služby v letech 2012-2015.....	54
Tabulka 30 – Hodnota majetku města v letech 2012-2015	55
Tabulka 31 – Horizontální analýza aktiv	57